

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HÖGSKOLAN

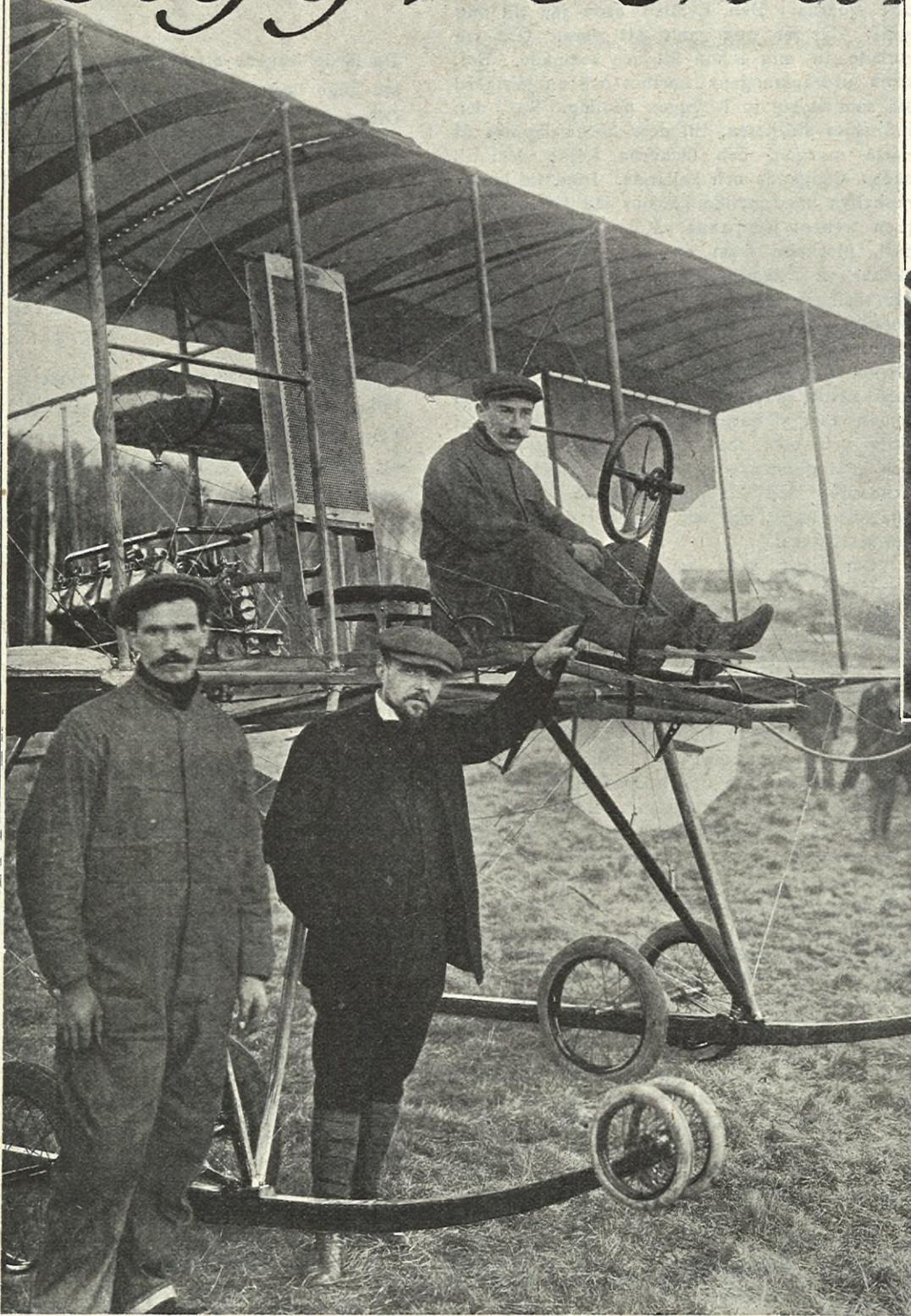
ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN 28 MAJ 1911.

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE:
JOHAN NORDLING.

BITR. REDAKTÖR: ERNST HÖGMAN.
RED.-SEKRETERARE: ELIN WÄGNER.

Flygveckan

COZIC I SITT BIPLAN.

CEDERSTRÖM

VI ÄRO ÅTER midt uppe i flygsäsongen och spännande täflingar synas förestå. Vår egen flygare, baron Cederström, är ånyo här och företar små morgonpromenader bland molnen för att förbereda sig. Hans duktighet i aviatikens konst känna vi. Men en ny bekantskap är oss förunnad i belgaren Cozic, som nyligen gjort djärfva flygfärder öfver Öresund och Köpenhamn samt i Göteborg och som otvivelaktigt kommer att göra sig till herre äfven öfver stockholmsluften. Den märkligaste flygningen blir efter allt att döma täflingen om Lazaropriset, 5,000 kr., med en bana som omsluter hela Stockholm.

JAG SITTER på förstutrappan och ser ned öfver dalarna. Solen sjunker och bergen på andra sidan dalen blifva allt rödare, medan skuggan långsamt kryper fram på fågelsblå öfver Grangärdes åkrar och ängar och lilla pittoreska kyrkby mellan Björken och Bysjön. Långt i sydost förtona sjö och berg i rosenrödt dis. Ingen vind, intet sus. Blott en skällas lugna klingande någonstädes i skogarna västerut och en fågel som ropar i hagarna nedåt bygden. Björkarna dofta och en och annan fredlig humla surrar förbi. Jag har en bok i knät, men läser inte. Sitter och tänker, och mina tankar gå ungefär som så:

Hvad göra mina umgängesvänner i detta ögonblick? Marta, som nu har semester, flackar säkert omkring på kontinenten. Jagar på tåg och båt från stad till stad, rusar omkring på museer, besöker teatrar och konsertsalonger, vågar lifvet på öfvertrafikerade gator och torg, blir döf af larmet, blind af dammet, ömfotad af butikspring (ty den som är "ute" måste ekiperas sig och taga hem presenter). Nervös till ytterlighet. Åh, jag är glad att jag ej är i hennes kläder! Hvad har hon för behållning af allt detta? En liten fond nya intryck och en stor fond nervositet och klenhet att börja arbetsåret med. Och Karin? Hon har inackorderat sig i ett pensionat i skärgården. Byter toalett åtminstone en gång dagligen, ibland två. Går på kafferep och bjudningar, söker ut en "bästa vän" bland de jämnåriga och inleder en eller flera små flirts till den bästa vännens och alla andras harm och missnöje. Karin är vacker och klär sig elegant. Hennes somrar äro en vefva af intriger, hjärtesorger och hämndkänslor. Guskelof jag ej är i hennes kläder heller. Och Maja? Hon bor med sin familj i en liten villa någonstädes i Rimbo- eller Sigtunatrakten. Håller sig för sig själf och får därför många visiter af nyfikna grannar. Hon blir förtalad och samlar led samma erfarenheter. Hennes sommar är en strid mot närboendes lust att inkräkta. Hon promenerar ensam och anses tokig och folket begapar henne hvar hon går fram. Hon läser vetenskapliga böcker och anses omoralisk och affekterad. Ville nog byta med mig men har ej mod att vara ensam, fastän hon samtidigt lider af fientligheten omkring sig. Och Sigrid till sist, Sigrid har rest till en badort där hon småningom arbetar sig in i den s. k. societeten och "kommer med". Det är hennes sommarnöje. Hon heter aldrig Larsson rätt och slätt på badorter. Icke heller är hon kassörskan på ett mäklarkontor. Det händer att hon blir igenkänd af klienter, och hon är jämt på sin vakt för att undvika bekanta, som kunde förstöra nöjet för henne.

Alla fyra säga: Jag bor på sommarnöje. —

En vacker augustidag för flere år sedan kom jag vandrande norrifrån för att se mig om i Grangärde socken. Hade hört talas om en viss fäbodvall i ett visst berg, en fäbodvall,

som stod öde och i hvars stuga jag nog kunde få slå mig ned. Efter en månads fotvandring är det skönt att komma i hamn. Jag var trött på stigarna och de fattiga skogarna i Finnbygderna och trött på folket. Finnarna äro allt annat än gästfria och det tar dem en rundlig tid att tina upp. De se aldrig vänliga ut, förrän man är färdig att resa ifrån dem. Just en sådan afton som denna kom jag hit. Möttes af ljusa och blåögda människor, som kunde småle. Fick sängplats i den obebodda fäbodstugan och mjölk hos en granne. Satt då som nu och såg på solnedgångens ljus öfver bergen och sjöarna. Den kvällen sade jag till mig själf: Här är mig godt att vara. Och jag rullade in mig i min filt och somnade. Sof, trots utdragssängens korthet och en järnhård slå som åt sig in i ryggen på mig. Sof i den gränslösa stillheten, till dess korna släpptes ut nästa morgon, och flickorna följde dem till skogs sjungande och kallande. Inga ord kunna beskrifva med hvilka känslor jag kokade gröt i en trebent järnpanna på den öppna spiselns häll, plockade fram en liten träskål och träskedar ur "kammaren" (ungefär så stor som ett skafferi), lagade till kaffe, upptäckte några porslinskoppar, "craquelée" af ålder, hvilka stammade från en tid, då öra ej brukades. Denna första frukost intogs på förstutrappan med utsikt öfver de vida dalarna, där en och annan rest af nattdimman låg kvar, belyst af tidig och blek morgonsol. Träd och buskar och gräs glimmade af dagg och spindelväfvarna skimrade. Jag såg inga grannar, men hörde aflägsna röster, och det susade i de stora skogarna västerut.

"Om alla," sade jag högt till min stumma omgivning, "ville söka sig ut i lugnet långt från oväsen och dålig luft och bekanta och intriger, skulle världen bli bättre och lättare att lefva i." Efter detta lilla tal tog jag helt prosaiskt in mina diskar och började städa.

En månad bodde jag i mitt nyupptäckta paradiset. Provianterade en gång i veckan i bygden och hämtade samtidigt post. Bönderna besökte mig om söndagarne och undrade öfver att jag kunde trifvas "så här ensam". Beträktade mig grubblande och talade sines emellan om hur eget det hela var. Min värdinna, Gunnars Stina-Lisa, anförtrorde mig att hon var gammal och ökade ej mer ha "kriitur", som det uttalas. Därför stod stugan obebodd. Ville jag bo här hvar sommar hade inte hon något emot det. Men andra planer hade uppstigit i min själ. Jag sade till mig själf: "Du är en stor däre, om du inte försäkras dig om detta sommartillhåll. Här har en månad med mat, husrum, ved och lyse gått dig till precis 33 kr. och 76 öre och du har en utsikt och luft för minst 600 kr. i månaden. Köp hela fäbodvallen för dina magra besparingar. Den kan inte kosta så mycket. Området är väl ej mer än två tunnland med hage och åker och vägen upp är brant och stenig och våt. Jag delgaf Stina-Lisa dessa

Världshistorien.

ET HÄNDE SIG för länge, länge sedan, att Persiens konung gick till sina fäder och efterträddes af sin son och arfving.

Den nye härskarn, ung och obepröfvad, lät genast kalla till sig rikets lärde, den persiska akademien, och sade: "Den vise Zel, min lärare, har sagt mig, att furstarna i sin regering skulle begå långt färre misstag, om de kunde studera rikenas och folkens öden och visste allt, som händt i forna tider. Nu ger jag er i uppdrag att författa en världshistoria och ej försumma att göra den till hvarje del fullständig."

De lärde lofvade att efterkomma sin höge herres nådiga befallning. Och sen de skyndsamt dragit sig tillbaka begynte de med ens det stora verket.

När tjuguar förgått, så trädde åter akademien inför sin konungs åsyn och följdes denna gång af tolf kameler med hvar sin börda af fem hundra böcker.

Och sekreterarn bugade sig ödmjukt inför monarken, talade och sade: "Ers majestät, vi hafva härmed äran att lägga för vår höge herres fötter den världshistoria, vi sammanskrifvit till eders majestäts behag och nytta. Vårt verk består af jämnt sex tusen böcker och innehåller allt, som varit möjligt att finna rörande förgångna tider, nationers lefnadssätt och rikens öden.

De krönikor, som lyckligtvis bevarats till våra dagar, ha förts in i verket, som vi dessutom rikligt prydt med noter såväl af geografisk, kronologisk och diplomatisk som af kritisk lärdom. Se, enbart prolegomena ha forslats på en kamel, på den, som går i täten, och den kamel, som trafvar sist i raden, har fått paralipomena att bära."

Monarken svarade: "Jag tackar eder för all den möda, ni för min skull gjort er. Men jag är sällan fri från statsbestyren och har ju blifvit äldre, sen vi sågos. Nu är jag så att säga kommen halfvägs, och om jag också hoppas att få lefva, tills jag blir mätt af dagar, kan jag aldrig få tid att läsa en så lång historia.

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år	Kr. 8.50	Helt år	Kr. 8.—
Halft år	» 3.50	Halft år	» 4.25
Kvartal	» 1.75	Kvartal	» 2.25
Lösnr	» 0.12	Lösnr	» 0.15

Iduns Byrå o. Expedition, Mästersamuelsg. 43.

Redaktionen: Riks 1646. Allm. 9803.	Expeditionen: Riks 1646. A. 6147.
Kl. 10—4.	Kl. 9—6.
Red. Nordling: Riks 8660. A. 402.	Annonskontoret: Riks 1646. A. 195.
Kl. 11—1.	Kl. 9—6.
Verkst. direktören kl. 11—1.	Riks 8659. Allm. 4304.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:	
25 öre efter text.	Utländska annonser
30 öre å textside.	debiteras 50 öre med
20 % förhöjning å särskild begärd plats.	20 % förhöjning å särskild begärd plats.

Efter Anatole France af
FRIDA LANDSORT.

Vi deponera den i statsarkivet,
och eder ber jag att af verket göra
ett sammandrag, som något bättre svarar
emot det ganska korta mänskolfvet.“

De lärde började sin nya möda
och kommo efter tjugu år tillbaka
med femton hundra band på tre kameler.

Och sekreterarn sade med af ålder
försvagad stämma: "Värdes emottaga
vårt nya verk, ers majestät. Vi hoppas,
att ingenting väsentligt utelämnats.“

"Det kan väl vara. Men jag kommer aldrig
att läsa detta verk, ty jag är gammal,
och företaget fordrar mera krafter
och tid och ledighet, än jag kan vänta.
Jag ber er därför om att utarbete
ett sammandrag på nytt så fort som möjligt.“

Akademien tog i med vanlig ifver
och skyndsamhet. När tio år förflutit,
så var ett enda lastdjur nog för bördan:
fem hundra böcker åt den gamle kungen.

"Ers majestät," så sade sekreterarn,
"vi tro oss nu ha nått den största korthet.“

"Nej, ännu icke," svarade monarken.
"Mitt lif är snart förbi. Drag samman bättre,
om jag skall hinna, förrän döden kommer,
att lära känna mänskosläktets öden.“

När fem år gått, så fann man sekreterarn
framför palatset. Han gick nu med kryckor
och höll i tygeln slappt en liten åsna,
som bar en enda foliant på ryggen.

En man af vakten sade till den lärde:
"Vår konung ligger nu för döden. Skynda!“

Ja, konungen var nästan död. Han vände
mot akademikern och folianten
en blick, som redan var till hälften slocknad,
och sade sorgsen: "Jag går alltså hädan
och känner icke mänskornas historia.“

Då tog den gamle sekreterarn, nästan
så döende som konungen, till orda:
"Ers majestät, den kan jag sammanfatta
i tre små ord: de föddes, led, dogo.“

planer, men något klart besked fick jag inte
af henne. Ej heller upplysning om hvad hon
ansåg egendomen värd. Bönder äro ej som
stadsfolk: snabba att besluta och lika snabba
att ångra förhastade beslut. De måste begrunda
saker och ting. Resonera ut dem med ett
halft dussin andra och vända och vrida på
dem. Efter mycket om och men bjöd jag för
2 1/2 tunnland åker och hage, stuga med möbler
och husgeråd, ladugård, lada och del i loge
500 kr. kontant. Mina grannar, hvilka jag
naturligtvis rådfrågade, sade alla efter en
paus: "Ja — int' e de' underbjude' int'. Nog
tar Stina-Lisa de'." Och dock fick jag vänta
i 8 månader på uppgörelse. Först påföljande
år voro papperen klara! Det brådskar ej i
dessa paradisiska ängder. Kommer jag ej i
dag, kommer jag i morgon eller någon annan
dag. Traktens betrodde lagkarl, den snart 80-
årige Svedbergs Anders från Kullen förmedlade
köpet, som blef tämligen inkrånsladt, emedan
man slarfvat med bouppteckning efter en viss
Gunnar år 1865. Då emellertid saken var
klar, och våra privata affärer skulle göras upp,
begärde advokaten två kronor i honorar.

"Kära Anders Jansson, sade jag, nog skall
jag väl betala mer? Tänk såg mycket extra be-
svär han har haft!“

Min advokat såg på mig med sina vänliga
gamla ögon och svarade:

"De' kan vel int' ho hjälpa.“ —

O Marta och Karin och Maja och Sigrid,
hvarför göra ni ej som jag? Sommaren är kort
och på tre månader gäller det att samla sol-
värme och ljus för nio långa vintermånader,
ty höstslask, vintersnö och vårslask räknar jag
till vintern. Hvad jag gör? Hjälp mig en dag,
så skola ni få se.

Gå ned i vedboden (ladugården) efter ved
och näfver, Marta, och till källan efter en hink
vatten, Karin. Min källa är berömd i berget.
Maja stöter kaffe (här användas ej nymodiga
kvarnar!) och Sigrid dukar fram hvad huset
äger af nyförvärfvadt "porslin" och "silfver".
Akta hufvudet då ni passera mina låga dörrar.
Man får bocka sig ödmjukt då man träder in.
När vi ätit och diskat efter oss, skola ni få
hjälpa mig utomhus.

Hvar morgon tar jag såg, yxa och träsax
och vandrar ned i min hage. Där måste gall-
ras och röjas. Ungskogen står för tät och
gräset växer inte. Och hvad skulle min granne
och "arrendator" säga om hans "arrende"
vansköttes och förstördes af mig? Min arren-
dator heter Bakkas Post Petters August. Om
ni bleka stadsbor och badortsfjärilar (hm!)
orka med litet tungt arbete är nog jag tack-
sam för hjälpen. Trädsågen är svårskött då
man ensam skall handtera den. Sigrid, som
är minst, får använda träsaxen. Befria stam-
marna från rotskott och sätt form på de yngre
träden. Jag och Marta skola sköta yxa och
såg. Maja kan rifva upp ljunger med rötterna
— obs. med rötterna — ty annars florerar det

ogräset till nästa år igen. Eller om du vill,
hacka upp hvitmassan. Den är svårare än
ljunger. I den växer ingenting, ej ens gran.
Och Karin? Hvad skall jag hitta på åt dig?
Jo, du kan stanna i stugan och skura mina
sotiga, trebenta små pannor med salt och grus
eller limfärga muren.*

I kväll, sedan allt arbete är öfver, skola vi
draga ihop gamla kvist- och ljunghögar och
tända på dem. Och beväpnade med långa
störar skola vi vakta den fräsande elden, så
att den ej får gripa omkring sig för mycket.
Jag skall fälla några enar och kasta midt upp
i brasan för att höra eldens öronbedöfvande
dån och sprakande och se först den tjocka,
gula röken vältra fram och sedan gnistfloden
och lågorna storma upp mot kvällshimlen och
dess bleka höststjärnor.

Passar ej detta lif för er? Nå, då skola ni
få sköta de lättare sysslorna. Rensa ogräs i
mina sex trädgårdsland, plocka bär eller svamp åt
mig, samla torra kvistar på fallen** eller endast
promenera i skogen. Det finns stigar åt alla
håll och om ni taga min kompass med er, hitta
ni nog hem igen. Om ni råka på milor under
byggnad och kolare, så skrik inte och spring
inte heller. Här finns inga roman-kolare, som
äro svarta i ansiktet för jämnan och råna hvem
de komma åt. Se i stället på de underliga
finmilorna, med sina vågrätt packade stockar.

Jag vaknar ur mina fantasier. Solen har
försvunnit från höjderna midt emot och i mitt
öra tror jag mig uppfatta som ett gäckande
skratt från mina fyra bekanta. Jag vet att de
se medlidsamt på mig och skaka på hufvudet
åt mitt excentriska tilltag, att vilja förflytta
fyra "bildade" flickor upp på ett berg utan
umgänge, toaletter, bjudningar och flirt och till
på köpet fordra af dem arbete, som endast
daglönare utföra. "Hur skulle jag se ut?"
hör jag Karins röst, "om jag en tid bortåt sku-
rade sotet af dina trebenta pannor. Sot, som
fördärfvar händerna så? Och hvitlimma din
öppna spisel är besvärligt och smetigt. Ditt
rysliga golf med sina halfmetersbreda åldriga
plankor, kan ingen dödlig skura rent." Sigrid
är road, men hennes intresse svalnar då alla
hennes fina bekantskaper dyka upp i hennes
hufvud. Marta: "Jag skulle dö här i ensam-
heten. Måste se folk." Endast Maja är efter-
tänksam: "Hvad gör du när det regnar?"
"Läser, skrifer, syr, lägger patiens." "Du
är en lycklig människa," funderar Maja half-
högt. "Jag är frisk", svarar jag, "genomfrisk, tack
vare mina hälsosamma somrar. Långt fram på
våren, då ni andra se bleka och ledsna ut,
har jag ännu litet kvar af fjolårets värme och
sol och nog energi att njuta af lifvet och vara
glad i arbetet.

O, alla ni små bleknosar, hvarför göra ni ej
som jag?"

HERTA MALMIUS.

* Den öppna spiseln.

** Uthuggningar i skogen.

KOSTYMER

huru smutsiga de än må vara kunna genom
kemisk tvätt blifva fullt användbara. Kanske
behöfver Ni ej i år köpa någon ny.
Kemisk tvätt och prässning af kostym kostar
endast Kr. 4.50 hos Örgryte Kemiska Tvätt- &
Färgeri A.-B., Göteborg.

Det är ej likgiltigt, till hvilken affär Ni vänder Eder, ty det är stor skillnad på
kemisk tvätt och — kemisk tvätt.

Cerebos Salt

är billigt till följe dess dryghet.

Generalagent: Gustaf Clase, Göteborg & Stockholm.

Vårkorrespondensen.

Af Sigurd v. Koch.

UPPE i stadshjärtat, där så mycket annat var inrymdt, låg äfven afdelningskontoret till Bornsjöhufvuds enskilda kreditbank. Det inrymdes i det stora posthusets undergång och ofvanpå i första våningen låg telegrafstationen med de alltid sysslolöst trånande telegrafisterna.

Mars var kommen med oroliga himlar, blåsiga vårdagar och små vattendrag på stora torget, som speglade den brusande blåa himlen.

Där inne i den mörka skuggan satt banktjänstemannen Blomén ensam och dånade. Bankrörelsen tvinade och där var lika litet att göra i banken som hos telegrafisterna. Banktjänstemannen var ung och ny på platsen, för öfrigt obehövrad. Han hade ännu ett ungdomshjärta, så trodde han åtminstone själf, ty när han såg de blåa pussarna på stora torget och hörde vårstormen brusa i rönnskronorna framför posthuset, började det bulta hörbart. Sinnena längtade. Bankkamrern satt näst intill. Hans hjärta hade för länge sedan upphört bulta, han var ej ny på platsen, han hade sett de blåa pussarna i tio år.

Emellertid gick bankkamrern snart, ty ehuru han uppbjöd sina yttersta krafter för att få något att göra inom banklokalen, ville det inte lyckas. Han gick på frukost och Blomén kunde ostördt hänge sig åt betraktelser. Men det var så dödande varmt där inne. Han måste öppna fönstret. — Hela våren kvälde in. Han lutade sig ut och började se öfver torget, men då hördes liksom fågelkvitter i träden och när han vände hufvudet uppåt, fick han en blomma i ansiktet. Nej. En hvitsippa! den låg på marken.

Han såg upp igen.

Där syntes tre skrattande telegrafister, men de drogo sig vårstojande tillbaka.

— Jaså, ni har också öppnat fönstret, tänkte banktjänstemannen. Han kände alla tre. Den mellersta var vackrast. Hon hade bruna ögon och ett par streck vid mun, som gjorde att den alltid smålog. De andra voro just ingenting, men den mellersta hade han dansat varm hos postmästarns.

Hade nu hon eller någon af de andra kastat hvitsippan, det var frågan.

Så fort han såg upp tycktes tre burriga hufvuden dra sig tillbaka. Leken pågick. Om man ändå kunde få gå, tänkte Blomén. Här skulle det nu sittas till half fem, fastän aldrig en människa kom, hvarken för att sätta in eller ta ut. Det hela var parodi på bankrörelse. Inga fonder, inga säkerheter. Affektation det hela. När han vände hufvudet stod en uttagare där och bad om blankett för att få kvittera ut 25 kr. på sparbanksbok.

Hvarför sätter ni aldrig in, frågade tjänstemannen, här finns minsann ej mycket att ta ut. Vi får döda boken, inte sant?

— Jo, döda boken, kom det säfligt från den uttagande.

Så gick den och en annan kom och tog hvad han hade inestående. Eftermiddagen släpade sig fram och solen började krypa förbi Stora hotellet och kasta några sneda strålar in till den i tankar försjunkne. Bankkamrern dröjde. Han behöfdes ju icke heller i bankrörelsen. Hvitsippan låg fortfarande där ute i rabatten. Den var fullt utslagen och glänste i den röda solen. Han hade god lust att hoppa ut genom fönstret och ta upp den. Det var emellertid ett tvifvelaktigt företag. Där måste göras något. Den skrattande telegrafisten hade satt hans tankar i kretslopp och han förbannade bankrörelsen. Han påminde

sig, att flickan kom söderifrån som han själf. Hvarför skulle hon nu vara där uppe och ingenting göra. Hon fick 75 i månaden för att sitta där och tråna. Det var inte roligt.

Men där måste åter göras något. Om inte annat, så en liten biljett. Den kunde kastas upp, om man lade en femöring inuti. Större mynt hade han inte råd till. Alltså.

Han tog ett af Bornsjöhufvuds enskilda kreditaktiebolags affärspapper. På det skref han: Om det är ni som kastade hvitsippan på mitt ögonlock, ber jag att få tacka. Kasta mera, på det att jag må få bekräftelse. Utanskrift: fröken Ingegärd Sohlberg, kongl. telegrafverket.

Han lade in en 25-öring, ty där fanns ingenting annat växladt i portmonnäen. — Så en böjning ut ur bankfönstret och i väg upp till telegrafistfönstret med brevet. Kastet lyckades. Det blef moltyst där uppe en stund.

Men så ett-tu-tre brast det löst, som om hela fågelboet höll på att ramla till jorden och strax därpå kom en massa småsaker från fönstret: en liten sax, oduglig för öfrigt, en femöring, en tändsticksask och mycket annat. Allt sammans låg i rabatten. Blomén tog sin filthatt, för att om möjligt samla upp en del, han höll den troget liksom väntande ett afgörande och det kom verkligen i form af biljett. Den hade lättare att nå sitt mål än hans egen. Där stod: Tack för sist. Kan vi inte mötas vid stängningstid där borta vid älfven? — eller hvar ni vill — I. —

Banktjänstemannen smålog, när han läste meddelandet. Solen hade gått alldeles förbi Stora hotellet och lyste in på telefonerna och uppslagsböckerna.

Hvad var klockan? Två. Skulle han orka sitta två och en half timmar i overksamhet? Nu måste där åter företas någonting.

För att inte väcka misstankar skref han tre bref, ett till hvarje telegrafist, men till den vackraste skref han: Ja. Vid älfven.

Medan han sysslade med detta, hade kamrern kommit och började nu åter söka efter sysselsättning. Han slog i de stora böckerna, som om där kunde finnas märkvärdiga saker, och frågade vresigt: Har det varit något?

— Tre uttagningar, svarade Blomén.

— Inga insättningar? Hvad är det som skrifs?

Bankkamrern närmade sig och ville se, men den andre smusslade undan papperet och sade: Ingenting. Kamrern gick till det öppna fönstret och började stirra ut. Hans blickar föllo på hvitsippan och föremålen i rabatten.

Men han låtsade ej se någonting. Det där hade han nu varit med om hvarje vår. Det hjälpte inte, hvad man sade. Nojset med telegrafisterna började alltid i början af mars för att så småningom sluta af i röt månaden. Hvad bekom det honom? Självt var han gift med fem barn. Men se ungdomen. Blef det alltför svårt, fick man göra anmärkning hos telegrafkommissarien. Telegrafisterna voro ett lössläppt släkte och kunde skada bankens anseende. Att kasta skräp ut genom fönstren, det var då också ett nöje. — Stäng fönstret, befallde han.

Blomén stängde utan att säga ett ord. Utanför höll solen på att gå i sönd och den sken med sina rödaste och vänligaste strålar på den gamle vresige bankkamrern, som stod där och höll på kreditaktiebolaget Bornsjöhufvuds ära och anseende. Men äfven den utkastade hvitsippan, som nu slokade med hufvudet, den odugliga saxen och tändsticksasken fingo med af välsignelsen.

Vårstormen brusade och slet allt fortfarande i rönnskronorna.

Mitt första författarskap.

DET TOG vid redan i skolan.

Denna obeskrifligt stolta, i sin våldsamma tjusning beklämande känsla att se i tryck, mångfaldigadt, förevigadt, lagdt öppet för alla det man i kammaren vid lampan satt ihop och skrifvit rent med sina bästa krumelurer, lagt i kuvert, försegladt, frankerat dubbelt och burit till posten bakom ryggen på mor och kamrater, för att inte bli utskrattad, ifall det skulle gå på tok, förstlingen af dessa själsrörelser njöt jag som skolpojke en gång i den klass, som hette sjätte öfre.

Det var ju ett äfventyr. Det påminde rent af om Erik Gustaf Geijer, om hvilken förtäljes att han smög ned i postväskan, en gång som yngling, en lunta med utanskrift Svenska Akademien . . . En stor medalj fick han som pris, och äreminnet öfver Sten Sture den äldre läste vi just dessa dagar högt i klassen. Ljufva dagar om våren, då hoppet spirade friskt!

Det gick bra med första biten, den blef intagen i Sveriges Ungdom, en tidning för skolbarn, utgifven af en student, som bar ett namn, senare vida bekant, Viktor Lennstrand.

Det var ett slags dialog, som handlade om och bar titeln Samundervisning, och blef mitt enda ringa försök i den riktiga 80-tals-litteraturen, med problem under debatt, nyttigt syfte, gärning i skrift.

En gång då lektorn i sjunde gick igenom en kria mera privat, fällde han ett ord, som purprade ynglingens kinder, blåste upp till lågor hans blyga, förtäckta fantasier om den han ville vara, om hur han ville verka, när framtidens portar en dag ändtligen öppnade sig ut till vägen.

— Han kunde, menade lektorn, kanhända, om han ville, komma till att rent af skriva!

Om han ville! Då var det kanske inte bara grillfängerier allt detta, som gömdes i bordslådan, inte rena inbillningen, detta man kände, som dref. När själfva lektorn kunde säga så!

Det kom ett besök i Paris till 1889 års utställning, samma sommar Charles Merice gaf ut sin och symbolismens stora vidräkning med franska litteraturen och riktade fronten i synnerhet mot parnass-gruppen och naturalisterna. La littérature de tout à l'heure blef på visst sätt invigningen till en annan uppfattning af diktningens väsen, af prosans syfte och stil, än den man insupit under skolårens läsning af det då gemensamma hemlandet Skandinavien "Gennembruds Mænd", af Brandes och af meningsbyten med själafränder i Lund.

Från Paris-resan hemsändes enstaka dikter och bref till de dåtida namnlösa radikalernas gästvänliga fristad, tidningen Arbetet i Malmö. De följdes af artiklar längre fram, enligt aftal med Axel Danielsson, som jag då för första och enda gången sammanträffade med, när han satt som fånge på Malmö slott.

Men redan då hade framtidens väg, som låg så rät och vacker, vinkande och ljus, barrikaderats, som af ett bergskred, blifvit stängd, ofarbar. Det gällde, om man öfverhufvud ville rädda sig och lefva nästa dag, att klättra och krypa, bryta sig igenom, bida, ha tålmod, ej sky omvägarnas många mödosamma steg.

Det berättas att pilgrimer burit en gång, från fjärran land till sitt hem, silkesmasken lefvande, i sina urgröpta stafvar. Hvem iddes stjåla den nötta, enkla stafven; hvem lämnar i glömska stafven kvar, när han vandrar långa vägar? Och i stafven gömdes pilgrimens enda rikedom, det lefvande, det älskade, hans hopp . . .

Mödan för lifvet blef hård, blef en frestande kamp, den blef lång och tar aldrig slut. Den förtärde omåttligt med kraft, förbrände muskler

Hvarje husmoder Barngarderoben
bör
prenumerera på **Pris för helt år 3 kr.: halft år kr. 1:60. Lösnummer 30 öre.**

Hvarje sömmerska
likaså.
12 häften årligen.

PÄRMAR
till IDUN 1909 och föregående år
tillhandahållas till följande priser: Iduns pärmar, röda med guldtryck kr. 1:50. Iduns romanbibliotek, röda eller gröna 50 öre. Iduns Hjälpreda, röda eller gröna 50 öre.
Kunna erhållas i närmaste bokhandel eller direkt från Iduns expedition, om rekvisition och likvid i postansvarning insändes.

Hemslöjden i Lappmarken.

och själ. Den "vidgade vyerna" visserligen, men förstörde i stort sedt mer än den gaf.

En ting lärde jag dock efter vandringen i främmande land, att mitt eget är valplatsen, där ligger rötterna, där springer källan, i hemjorden, ur hemlandets lif.

Under dessa grotteår skickades då och då till svenska organ flera artiklar, som ingen ville ta. Jag sände 1890 Nietzsches Zarathustra till en förläggare i Stockholm. Den kom tillbaka omgående. Ett par af dessa öfversättningar blef dock införda i tidskriften Ur dagens krönika.

Några år senare trycktes, för första gången under namn, en litterär essay i Ord och Bild, om Paul Verlaine, och följdes kort efter af en annan om Anatole France samt en längre novell i den af Erik Thyselius utgifna Nordisk revy. Det var den egentliga början åt det hållet.

På midten af 90-talet hade jag lyckan finna min utkomst i Stockholm, enda vägen för mig att vända åter till fosterlandet. Sammansmältningen gick ej lätt. Jag stod länge utan riktig förståelse af i Stockholm rådande sed och uppfattning, stråfvanden och syftemål. Allt afvek så starkt från Skåne, min hembygd, och andra länder.

Inte förr än så sent som 1901, då jag till Gustaf af Geijerstam på Gernandts förlag inlämnade *Bakom fasaden*, fann jag en förläggare.

Det maskinskrifna manuskriptet skickades till Geijerstam utan mitt namn, åtföljdt af ett likaledes maskinskrifvet bref, hvori han anmodades sända svar till en dam i en stad på västkusten, som jag kände. Då jag antog att saken hade god tid, brådskade jag inte med att underrätta henne om mitt tilltag.

Ett par kvällar senare råkar jag Geijerstam i Frisinnade klubben på Grand Hotell. Jag nalkades, ej utan bäfvan för nya missräkningar, och sporde:

— Nå, herr Geijerstam, kan det väntas något särskildt nu i höst . . . något nytt namn kanhända?

Han skakade bekymrad på hufvudet:

— Nej, Nej . . . det kommer ingenting. Nya namn? Inte tar vi några nya namn!

Nu var jag färdig! Enda hoppet att han ännu inte sett på saken, inte läst den, det var för svagt att klänga sig fast vid. Han fortsatte:

— Vi tar bara en sak, en samling komedier, som kallas *Bakom fasaden*. Per Hallström var inne ett slag på förmiddagen och vi läste. Men vi tyckte bägge det vore besynnerligt, om detta skrivits af en kvinna. Man skulle skicka svar till en dam och det har jag gjort . . .

Jag betraktade Geijerstam prövande, men han såg så oskyldig ut, han anade ingenting.

— Det var illa det, herr Geijerstam — genmälde jag — att ni skrivit till denna dam, innan jag hunnit underrätta henne. Hon blir nog förtjust öfver att så oväntadt få er autograf. Såvida hon inte tror att ni plötsligt blifvit förryckt . . .

— Är det . . . är det ni! Men då måste vi ju vara samman!

Och vi var samman. Vi gick på du Nord och sedan på Grand igen och talade om spöken och Geijerstam berättade om Henrik Ibsen.

Dagen efter inlämnades också handskriften till Cyril och Irmelin.

ALGOT RUHE.

FRU EMMA ANDELIUS.

Den som har hedern af detta arbete är fru Emma Andelius i Umeå, hvilken — förutom att hon besitter grundliga och omfattande fackkunskaper — också äger förmågan att på ett målmedvetet och förtroendeväckande sätt utöfva sin verksamhet bland det ofta nog svårtillgängliga norrlandsfolket.

Den på hennes initiativ bildade nya Hemslöjdsföreningen har nu äfven en egen utställnings- och försäljningslokal i Umeå; och när man här ser samlade olika alster af västerbottnisk hemslöjd, blir man angenämt öfverraskad, om man jämför dem med det, som endast för några år tillbaka visats prof på från samma håll. Detta gäller såväl den kvinnliga som den manliga slöjden; och särskildt hvad väfnaderna beträffar så märkes det väl att utöfvandet af denna gamla allmogekonst här sker under kontroll af en som förstår locka fram både det för bygderna mest säregna och det bästa arbetet. Äfven här i länet har under gångna tider hemslöjden haft sin blomstringsperiod och det är de ofta fördolda resterna af denna slöjd, som den nybildade föreningen först och främst söker få fram i dagsljuset från dess gömslen i fjällbygårdarnes bodar och vindsvår. En färdighet, som ännu lefver kvar i dessa bygder är konsten att spinna — bland annat på s. k. »långrock». Och västerbottensvadmalen med dess goda anor är fortfarande en hemslöjdsvara, som tål att både ses och att slita på. Af originella konstväfnadsmönster finnes däremot så godt som inga, men tack vare föreningens intresserade ombud på skilda orter i länet, ser det redan ut som om man — synnerligast från fjälltrakterna — skulle med tillhjälp och hopfogande af vissa typiska motiv kunna skapa äfven sådana.

När jag för någon tid sedan besökte den

DET ÄR inte mer än ett år sedan Västerbottens läns hemslöjdsförening kom till stånd och har redan på denna korta tid hunnit verka så kraftigt väckande, att den rundt om i bygderna kan anses som en verklig källa till inkomster och välstånd.

Denna hemslöjdens pånyttfödelse i ett af våra nordligaste län har nog delvis sin grund i befolkningens egen lust och fallenhet. Men jordmånens mottaglighet hade härvidlag knappast varit tillfyllest, om det odlingsarbete, som kräfdes, inte hade utförts af en därtill lämpad och skicklig hand.

nya föreningens utställningslokal visades mig bland annat den vackraste dräll af hemspunnet lin; och bland bonader och fälltäcken fann jag åtskilligt vackert och värdefullt, som betydligt öfverträffar det man förut vid olika utställningar fått se af Västerbottens väfkonst. Inte minst intressant var det att vid samma tillfälle få höra fru Andelius berätta om en tre veckors lång färd i lappmarken, som hon i somras företagit i syfte att studera hemslöjden i dessa aflägsna trakter och söka ställa den i förbindelse med den nya föreningen.

Resan, som från Hällnäs gick öfver Stensele och till Tärna, hade varit mycket mer gifvande än fru A. någonsin väntat sig. Och öfverallt, där hon gjorde någon rast, möttes hon af intresse och lifaktighet, så snart det blef tal om hemslöjden. I Umgransele och Kattisafvan gjordes de första beställningarna, mest af fälltäcken; en del med mönster af rätt gammalt datum. Andra prydnadsväfnader förekomma ju knappast här uppåt. Fälltäcket bär därför också vittnesbörd om den konstskicklighet och fantasi, som utmärker de olika bygdernas allmoge. I Rusele, som härvidlag bjöd på mönster i de grannaste färgsammansättningar, träffade fru A. på en mer än 80-årig välbärgad gumma, som var en riktig mästerspinnerka. Hon hade otömliga förråd af det finaste ull- och hårgarn, och detta skulle hon nu väfva upp alltsammans. Det var hennes arf till barn och barnbarn.

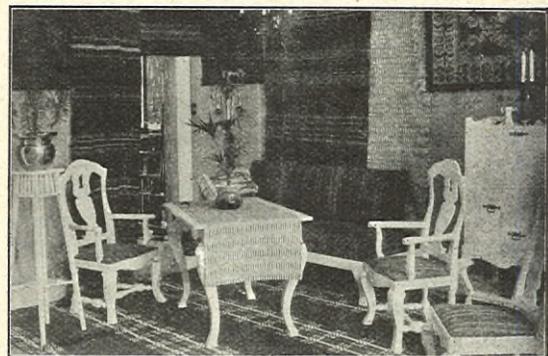
I Stensele, där en ovanligt vacker vadmal tillverkas, och där man redan tycktes vara ganska hemmastadd i hemslöjdsfrågan — och dessutom vaken och pigg — gjordes också en hel del beställningar.

Tärna, som var resans egentliga mål, där det blef att stanna i fyra dar, tycks äfven ha de bästa utvecklingsmöjligheter, hvad hemslöjden beträffar, tack vare sin härliga björk, sina fälltäcken, skinnvaror och ej minst sitt vadmal. För att nu inte tala om lappsöjden. Och här uppe i en by,

heter Björkfors, två mil bortom Tärna lyckades fru A. äfven väcka intresse för den af folket föga kända korgflätningen. Det gäller nämligen här uppe, där ännu inga vägar finnas, att tillverka sådant som är lätt att transportera. Björkfors var förresten den lifaktigaste af alla platser som besökts under

EN MÄSTERSPINNERSKA FRÅN LAPPMARKEN, SYSSELSATT MED ATT KARDA HUNDULL.

FRÅN FÖRSÄLJNINGSLOKALEN I UMEÅ.

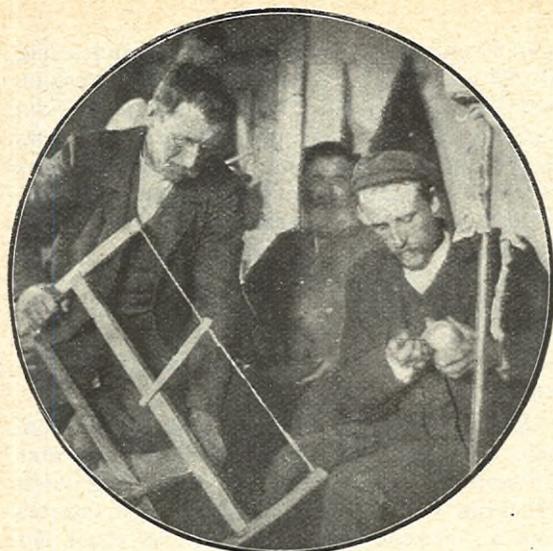
Uppgif lifvidd (under armarna), midjevidd och kjollängd erhåller Ni till Eder figur
fullt tillförlitliga, moderna och eleganta
Pappersmönster.

Erhållas omgående till nedanstående pris inom Sverige: Bluslif 40 öre, Kjölsmönster utan släp 50 öre, Prinsessklädning 75 öre, Reformdräkt 75 öre, Barndräktmönster 60 öre, Kragmönster (Pellerin) 50 öre, Kappmönster 60 öre, Nationaldräktmönster 1 kr. Mönster kunna äfven beställas efter andra än våra modeller. Beställning skall då åtföljas af den modell som önskas. Priset är då dubbelt mot det vanliga.

Expedieras portofritt inom Sverige om rekvisition åtföljd af likvid insändes till

Mästersamuelsg. 45 B, Stockholm,
Mönsteraffären "Chic".

Iduns festnummer

HEMSLÖJDARE FRÅN BJÖRKFORS BY I TÄRNA SOCKEN.

färden. Det är därifrån som föreningen får alla sina kosor, vrivor m. m. och därav tillverkas mer än man hinner sälja.

Inom kvinnoslöjden har fru Andelius sökt väcka lust för återupptagandet af den gamla ryaväfnaden. Hon har också lyckats komma öfver ett synnerligen rart ryamönster ända från 1750-talet, som visserligen lär härstamma från Norrbotten, fastän det nu hittades i Tärna.

Bland de olika slöjdalster, som hemförts från den långväga färden, fäste jag mig särskildt vid ett utomordentligt stilfullt fälttäck, en del vackra masurarbeten samt ett par skinnväskor med broderier, utförda i garn, pärlor och tenntråd. Detta prof på en primitiv och fantasifull konst är tillverkad af en lappkvinna. Själff garfvar hon skinn till väskorna, och tenntråden åstadkommes på så sätt, att smala remsor först skäras ut ur ett tennstycke, hvarpå dessa sedermera med tillhjälp af tänderna dragas genom hornskifvor, där hål af olika groflek äro borrade.

Ett särskildt nöje hade det varit att se alla hemmagjorda fioler och gitarrer, som funnos i hvar stuga och som buro vittnesbörd om norrlandsfolkets lust och nedärfda begäfnings för strängalek.

Öfverallt hade fru Andelius som sagdt blifvit mottagen med glädje och tacksamhet; och det var som om den norrländska inbundenheten och ordknappheten hade blifvit bortblåst, när hemslöjdsfrågan kom på tal. Men så är hon också skickad att inge förtroende och väcka intresset till lif bland detta folk. Hon är född till den uppgiften.

MARIA RIECK-MÜLLER.

Något om nedlåtenhet och vänligt bemötande.

DET ÄR fruktansvärdt hvad vår europeiska kultur är full af råhet. — Jag nästan skäms för att vara europé! De där orden hörde jag en afton för en tid sedan i Dramatiska teaterns foajé. En vän och jag råkades oförmodadt under en af Taifuns mellanakter och jämförde våra känslor vid förnimmandet af det förnäma dramat. Och han hade rätt. Det är fruktansvärdt, hvad vår västerländska kultur är full af råhet! Den är en blandning af kultur och okultur. Ett mixtum compositum af själfullhet, finess, pöbelaktighet. Men öfver och mellan allt florerar råheten. Den möter ett känsligt sinne och ett iakttagande öga dagligen, — många gånger om dagen, — här i kulturmetropolen Stockholm. Exempel skulle

utkommer den 11 juni dagen före den internationella rösträttskongressens början. Det konstnärliga omslaget i gult och hvitt är ritadt af Lydia Skottsberg och framställer en skara kvinnor tågande fram under frihetens ek. Numret, som är trettiotvå sidor starkt och blir vackert utstyrdt, bjuder på flera intressanta porträttserier och textliga bidrag. Det inledes af ett helsidesporträtt af mrs Chapman Catt, vidare finnas porträttgrupper af den internationella styrelsen, den svenska centralkommittén, de svenska delegerade vid kongressen och af ledande rösträttskvinnor från Europa, Amerika och Australien.

Bland de textliga bidragen märkes ett trettio-tal belysande svar på den af redaktionen framställda frågan: "Hur blef ni rösträttskvinna?" däribland svar af doktor Selma Lagerlöf, fröken Ellen Key, doktor Lydia Wahlström, fröken Signe Bergman, fru Ann Margret Holmgren och fru Jane Gernandt-Claine. Rösträttskvinnan i hemmet karaktäriseras i ett antal sakkunniga manliga utlåtanden, och den engelska rösträttsrörelsen skildras af författaren Gustaf Hellström. Ellen Hagen berättar om den första rösträttskvinnan, som dog på schavotten, och meddelar ett nyupptäckt porträtt, det första som funnits af Olympe de Gouge, och Elin Wagner har skrivit en rösträttsnovell, benämnd "Magdalenas frestelse".

Numrets kanske mest intressanta nyhet är en frisk och taktfast rösträttsång, kallad Kvinnornas lösen, författad af skalden K.G. Ossian-Nilsson. Dikten är tonsatt af en så framstående musiker som Hugo Alfvén, som lyckats i tonerna återge det drag af seger och förtröstan som finns i dikten.

Dessutom innehåller numret redogörelser för det internationella rösträttsförbundet, för kongressens program, med bilder af kongressens lokaler, afbildning af rösträttsstandaret, m. m.

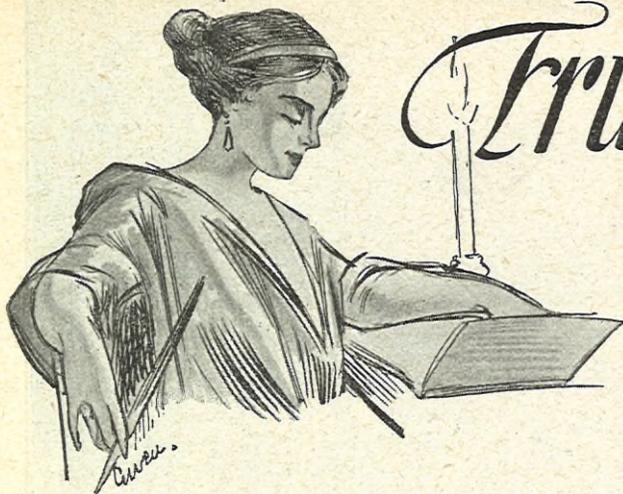
jag kunna ge otaliga. Men vill nu bara uppehålla mig vid en liten sträng på denna luta, som tyvärr ger så många disharmoniska och skärande ackord. Och inte ens den strängen spelar jag fullt ut, ty det blefve för långt och entonigt att föra fram hvad alla dessa, som skulle kunna vittna från hvardagsrum och salong, från kök, barnkammare, kontor och butik, ha att säga om nedlåtenhet och vänligt bemötande i helg och i söcken, af välbekanta och obekanta. Vi veta ju alla så väl som vårt a-b-c, att lifvet är en skola, där man skall utvecklas, åtminstone hoppas man det, och vi kunna också komma öfverens om, att allt kan vara nyttigt att genomgå. Alla människor fostra hvarann och fostras. Men takt och smak skadar dock aldrig. Det är onödigt att vara obehaglig, äfven om man därmed ger en medmänniska en kraftig lärdom, ett negativt, varnande och afskräckande exempel. Och så visst som nedlåtenhet och ohöflighet i umgänge, detta må vara af kort beskaffenhet eller långvarigt, sårar och gör ondt i dens sinne, som blir utsatt för dessa taggar på kulturens rosen-träd, så visst är ock, att de förfula och förråden stackars själ, som inte förstår bättre än att låta sådana olater komma till synes. Det är inte malplacerad nedlåtenhet och sårande ohöflighet inom sällskapslifvet, bland "the upper ten", jag nu menar. Där förekommer naturligtvis aldrig något sådant! Hvad jag kom att tänka på i dag och vill göra en liten framställning af, var, hvad en god vän berättat mig om en del erfarenheter från en tid af sitt lif, då hon på grund af förändrade förhållanden — hennes föräldrar dogo och hon själf

lämnade Stockholm för att ge sig ut på långväga resor — ville göra sig af med en del möbler, husgeråd, böcker, musikalier. För den delens skull begaf hon sig på en liten rundtur till stadens antikvariat och antikvitetsbodrar för att höra, om där kunde finnas spekulanter på hennes ägodelar. Då hon först kom in i en dylik antikvarisk bod bemöttes hon fullkomligt höfligt, ty hon uppträdde i prydlig sorgdräkt, och man hoppades naturligtvis skåda en kund. Men då ärendet väl blifvit uppenbaradt, förändrades uppsyn och miner inte så litet. Undantag gafs ju dess bättre, men — i allmänhet var det så. På ett par håll, försäkrade hon mig, blef hon behandlad som en den där uppträdd med tiggartlista eller begärt hjälp till nattkvarter. Hon lämnade både böcker och noter, eftersom hon tagit dem med sig, "bara för att bli af med dem," sade hon. Ingenting fick hon betalt på ett håll, det ställdes på framtiden. På ett annat gafs en slant. Ordragrant så: gafs en slant, med gester och miner otroligt nedlåtande.

Hon sade mig, att vreden brusade inom henne, på samma gång som det medlidsamma löjet. Men mindre för hennes egen skull, ty hon kände sig tämligen osårbar, tog det hela som ett studium och en öfning i själfbehärskning, än för alla deras, hvilka för sitt liffsupphälles skull behöfde anlita sådan utväg, som hon nu gjort. "Ekonomisk ryggrad", det är ett mycket betecknande uttryck. Ingen ekonomisk bas — det är liktydigt med ingen ryggrad, intet stöd, ingen själfsäkerhet. Och hvilken kedja af förödmjukelser och nålstyg är inte deras väg genom tillvaron, hvilka sakna denna ryggrad! Hvad få de inte se och ta emot och svälja utan att våga eller komma sig för med att reagera, under det att tarfligheten — i detta fall på andra sidan en disk — pöser och känner sig som öfverklass. Hädmed fick också jag en erfarenhet något så när i samma genre. Det var för en bekant, bosatt i landsorten, jag lofvat lämna in arbeten till en känd kommissionsaffär. Då man stiger in stora vägen — det har jag gjort mer än en gång — blir man utsökt artigt behandlad, ty affären räknar bland sina kunder de högst uppsatta, och det är ju dock aldrig godt att veta hvilka försänkningar — —! Men lilla vägen — denna gången en första erfarenhet — möter en småförmåneteten i blick och hållning. Det är någonting af detta: "Hit kommer bara fattigt folk, beroende, behöfvande; här är det vi som äro kaxar och arbetsgifvare". Men — logiskt och rättvist sedt — hvem är arbetsgifvare om inte de, som utföra arbetet och låta kommissionsaffären försälja? Om inga arbeten lämnades in, hvarpå skulle då kommissionärerna lefva? Sannerligen inte på nådiga miner och högdragna later. Det är inte synd om dem, som måste arbeta för sitt uppehälle. Men om dem, som för detta arbetes afyttrande äro beroende af andra, mindre finkänsliga personer, sådana är det synd om. Då jag gick ut igen från denna erfarenhet, lilla vägen, kände jag en stor och mångsidig glädje inom mig. Jag var glad åt, att det var jag, som fått ta emot de nedlåtande blickarna, och ej min vän, ty jag smalt ej inför dem, som hon skulle ha gjort. Jag var tacksam och glad för att jag inte var så händig och duktig i mina fingrar, att jag frestats pröfva denna försörjningsväg i lifvet. Och jag var glad åt, att vi ha någonting, som heter press och trycksvärta här i landet, balansvägen i Rättvisans hand, den blinda Rättvisan, som ej ser till anseende och person utan till sak och sanning.

ULLA LINDER.

Iduns Modellkatalog för våren är utkommen. **Pris 60 öre.**

Tru Hillevis Dagbok

af Elin Wägner.

X.

OM DU VISSTE mitt lilla barn, sade Paul med en nyans af otålighet, hvad det klär en ung kvinna att vara sorglös. Ser du då icke sommaren med dess små lustiga löf, och en sådan muntert leende himmel! Om jag vore som du, om jag vore nog lycklig att ha all min tid till disposition, så skulle jag gå ut och gå.

Jag satt vid middagsbordet, hade just fått Aftonbladet med resultatet af andra kammarens behandling af kvinnornas rösträttsfråga och fann det svårt att slita tanken från dessa nittiotvå plötsliga nej i en kammare, som för två år sedan utan votering röstade ja. Man hade berättat mig, hvilket jubel denna underrettelse väckt vid kongressen i London, som då pågick, och nu var det åter kongress mycket snart, och hvad skulle man då säga?

— Ja, jag skall gå ut och gå, svarade jag utan att se upp.

Paul gick ett par slag genom rummet. Fönstret stod öppet i den ljumma vårluften, från gården hördes en flöjtspeleares banala och smältande toner, och hela stan piskade dammet ur mattor och draperier.

Han kastade en blick öfver min axel. — Rösträtt, sade han, allmän rösträtt, tänk så olika vi kan vara, den äcklar mig. Komma stickandes åt mig med en enda liten röst som åt alla andra, det är ju egentligen en förolämpning.

— Inte alla andra, sade jag, för jag har ju ingen.

— Nej, det är sant, du har ingen, skratade han, nå, då skall jag behålla den, för så länge som kvinnorna är utan, blir den ju ändå ett slags utmärkelsetecken.

— Det slår mig, Paul, sade jag, att du aldrig talar allvarligt med mig.

— Tala allvar, nej, sade Paul och strök mig om kinden, i rejåla äktenskap talar man aldrig allvar annat än då man grälar.

Jag smålog litet och reste mig för att gå.

— Nu har jag gjort dig ledsen, sade han och det hade han också, men jag sade: O, nej, visst icke, kära Paul.

Jag ställde mig att se ut öfver Humlegården, det var för oemotståndligt, detta obekymrade nya lif! Men min själ var i brand och jag ville göra något, hvilket stycke af en själ, tyckte jag, den dugde icke att tända andra själar, den brann som en tändsticka, och så slocknade den. Och ändå hade jag velat vara som en fackla, som gnistorna yrde om, och rundt om skulle andra själar stå i brand. Det skulle börja blåsa en het vind öfver landet af indignation, och plötsligt skulle man finna att kvinnorna icke läte hålla sig för narrar, man svek dem icke ostraffadt, äfven om de ännu icke kunde visa sin makt vid valurnorna.

Men jag var ju en af dem, till hvilka ingen lyssnade.

I detsamma kom Madeleine i telefonen.

— Vill du komma med på bjudning för nå-

gra af mammas vänner i kväll, åjo, gör det, för ser du jag har fått nys om att de funderar på att bilda någon slags förening mot rösträtten.

— Men då går det väl inte an att jag kommer?

— Gör ingenting, ingen vet, att du är rösträttskvinna.

Hon förstod icke, att det i själva verket låg en mycket bitter förebråelse i dessa ord.

— Men så skall de få veta det, tänkte jag.

Paul var icke nöjd, han hade varit ute och festat ett par kvällar i veckan och hade velat vara hemma i afton.

Jag förklarade, att jag kunde räkna mig rätt att vara borta io timmar i ett sträck eller lika mycket som han varit borta tillsammans.

— Har du räknat timmarna? smålog han.

— Ja.

— Men, vet du, de åtta timmarna åtminstone, drar vi allt af för ditt väsen som kvinna, jag väntar dig alltså hem klockan tio.

Tanterna kände jag nästan allesamman, öfverstinnan, konsulinnan och gamla fröken Strömm, som själf kallade sig komtesse, samt fru Maggie, som väntade sin första baby, och flickorna Törne, som skulle bli tärnor åt Fanny så länge.

Framför faster Jenny låg ett papper och en väl formerad blyertspenna.

Vi pratade länge hit och dit, blott då och då fick man en antydning om, att något var i görningen.

— Har du provvat den nyaste parfymen, den heter La Vierge Folle, sade en. Mätte det bli vackert väder under flygveckan, sade en annan, det är ju så viktigt. Och på Barnens dag, sen, inföll en tredje, men öfverstinnan tyckte, att den inte borde komma ifråga efter storstrejken.

Madeleine, Maggie och jag talade om Fanny.

— Det går framåt med henne, sade Maggie och smålog, hon sade mig just i dag, att hon inte förstod de kvinnor, som kunde inlåta sig på något så skamligt som en fri förbindelse. Så man skulle tro, att hon varit riktigt svår i sina dar hon, tillade den unga frun. Jag tänkte: det har hon också.

Men nu hade öfverstinnan ordet.

— Vi skall inte vänta längre, sade hon, vi skall handla just nu.

— Mamma lilla, vi skall ju resa bort i nästa vecka, sade Maggie uttråkad.

— Det gäller hela vårt köns framtid, svarade öfverstinnan, men inte skall du trötta dig, lilla barn. Men just i dag står det så till, att ett kraftigt ingripande kan spränga hela rösträttsrörelsen, första kammaren måste ju nästan ha tillintetgjort dem, men det är vi, som skall hindra dem att resa sig mera i lifvet.

— Ja, tänkte jag, här kunde jag komma med min fackla!

— Vi skulle resa bort också, man kan inte

vara på Djursholm längre, sade konsulinnan litet tveksamt.

— Vi får sköta om det mesta innan vi reser, förklarade öfverstinnan resolut, om vi väntar tills säsongen börjar igen, kanske det inte går så lätt. Och slut på det här skriket skall det bli.

— Så skönt, sade komtesse Strömm, jag stannar i stan för mina tänder tills midsommar, så jag kan möjligen hinna med att samtidigt göra eftersläckningen.

Det kan icke beskrivas, hvilken besynnerlig känsla det var för en, som var säkrare på rörelsens segerrika framtid än hon var säker på sitt lif i denna vanskliga värld, att åhöra detta samtal och att lyssna till hur man på tio minuter affärdade en af världens största rörelser som viktighet hos några stycken missnöjda tokor. »Men se de skrånar, och vi har lärt oss att tiga, vi,» sade de.

— Men jag undrar, vågade sig Madeleine mycket blygt fram, om rörelsen är så alldeles bruten i alla fall, jag menar — det kommer att ta mer tid kanske — jag har hört att man arbetar med friska krafter på kongressen och i tidningarna står det, att det ena landet efter det andra ger kvinnorna rösträtt —

— Hvilka tidningar är det? frågade öfverstinnan föraktligt.

— Hur skall man då börja, frågade jag nyfiket och såg allvarlig ut. Det blir nog en het kampanj.

— Usch då, sade tärnorna. Det är så varmt ändå, men tänk, tant, vår sömmerska vill ha rösträtt!

— Mycket betecknande, klippte tanten af kyligt, hon skulle ha velat finna litet mera allvar och ifver hos ungdomen. Men nu skall vi sätta upp uppropet.

»Upprop för bildande af en förening för bekämpande af kvinnans rösträtt,» skref faster Jenny.

— Om vi i stället skulle skriva »skadliga villfarelser», föreslog konsulinnan, som ville göra godt sina dottrars likgiltighet.

— Villfarelser, ja. »Det stora flertalet af kvinnor önska icke bli indragna i det offentliga lifvet, därtill akta de sin uppgift som maka och hemmets värdarinna alltför högt,» dikerade öfverstinnan, som läst sina riksdagsreferat.

— »I motsats till hvad de s. k. rösträttskvinnorna söka göra troligt,» bättrade komtesse på.

— Mycket riktigt. »Om kvinnorna skulle få rösträtt,» skref det, Jenny, »mot sin vilja, skulle det bli landet till olycka bland annat därför att de såsom ej värnpliktiga måste vara likgiltiga för försvaret, — d. v. s. inte officersfruarna. — Kvinnans fallenheter peka i en annan riktning, än man af fåfånga vill leda in dem på, och vi uppmana till en kraftig protest mot försöket att uppagera en stämning för likställighet, som icke finnes hos våra förnöjsamma, gammalmodiga, troget arbetande svenska kvinnor.» —

När jag tog adjö för att gå hem till Paul vid tio, letade man i adelskalendern efter namn att underteckna uppropet.

Men Maggie sade och rodnade: jag vill emellertid inte alls vara med.

Man smålog öfverslättande. Hon böjde sig ner öfver mig och hviskade hastigt i mitt öra: för tänk om jag skulle få en liten flicka!

Madeleine berättade mig i dag, att det inte blifvit något af det hela, man hade icke kunnat komma öfverens om i hvilken rangordning namnen skulle stå under uppropet. Jag kände mig nästan besviken, ty jag tänkte mig, att hvad förödmjukelser från männen icke kunnat göra, det skulle kanske kvinnornas antirösträttsförening kunnat verka: tända vreden från Ystad till Umeå.

AROSNIUS'KA SLÄKTMIDDAGEN Å HÖGANLOFT DEN 13 DENNES. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

*"Prosten Ranks
ättlingar."*

DET SLÄKTMÖTE, som lördagen den 13 maj hölls å Höganloft, hade tillkommit på grund af ett upprop till alla dem, hvilka räkna sig som afkomlingar till prosten Petrus Arosenius i Söderbärke, † 1783, och hans maka, Agnes Hülphers, bördig från Västerås, † 1803.

Från deras 11 barn och 66 barnbarn nedstamma många af vårt lands mest talrika släkter. Afkomlingar af 4 söner Arosenius och 4 döttrar — släkterna Löfvenius, Söderberg, Almgren och Indebetou — äro spridda öfver hela Sverige. Dess nordligaste ättling befanns vid Boden och de sydligaste vid Ronneby och Lund. Äfven i Stockholm är släkten talrikt representerad.

Till mötet hade samlats 180 personer, alla i rätt nedstigande led, och önskan att återknyta gamla vänskapsband och upplifva halft förgättna hågkomster förenades godt med önskan att hugfästa fädernas minne. Äfven lämnades de yngre släktmedlemmarna tillfälle att stifta bekantskap med hvarandra.

Mötet bars upp af en alltigenom gående osökt, enkel och hjärtlig festglädje, och hvad som mäktigt bidrog att gifva den prägel af familjesamkväm var, att sång och musik utfördes af ättlingarna själfva, äfvensom att alla tal, på vers som prosa, framsades af damer såväl som herrar.

Hälsningstalet till släktmedlem-

MARIA LABIA SOM VIOLETTA I TRAVIATA.

*Ett stämmingsrikt släkt-
möte på Skansen.*

marna hölls af fil. d:r Edv. Arosenius. Högtidstalet till fädrens minne af professor Simon Boëthius samt tacksägelsestalet till författarinnan af "Prostens Ranks ättlingar" — fru Jenny Engelke, som i denna bok skildrat släktens första generation — uttalades af hofrättsrådet Knut Almgren. Hon fick mottaga en utsökt bukett rosor, öfverlämnad af tvenne unga, kvinnliga ättlingar.

Värdar voro med. d:r Ture Hellström, som talade för icke närvarande släktingar samt uppläste anlända telegram, samt direktör Goverter Indebetou, hvilken efter midagen demonstrerade en förträffligt anordnad samling af utställda porträtt och släktreliker, hvilket beredde de närvarande en värdrik förströelse.

Vädet var det härligaste. Och den ålderdomliga Höganloftsalen, med sin i daldräkter klädda uppsättning, lämpade sig synnerligen väl för tillfället. Deltagarna buro mötesmärken, Västmanland-Dalavapnet i blågul rosett, och tilltalsordet "öfver lag" var det tillitsfulla, gamla Dalaordet "Du".

Såväl tal som sånger voro genomträngda af varm fosterlandskärlek, något för släkten utmärkande genom tiderna, och avslöts det lyckade släktmötet med sången: "Du gamla, du fria" samt ett fyrfaldigt "leffe"-rop för Sverige.

Svenska
Utsällare

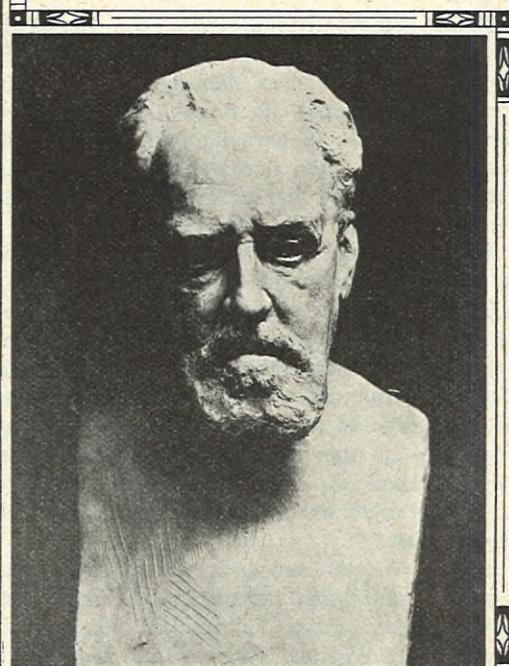
på årets
Parissalonger

FRIESENDAHL PORTRÄTTBYST.

E. NORSELIUS · I BRETAGNE.

WZADIG · BYST AF F. UWRANGEL.

Paris i maj.

REPORTAGE OCH KONSTKRITIK! — Man borde, synes mig, uppdraga en skarpare gräns än vanligen sker hos oss mellan dagsjournalistens utställningsreportage och konstkritik, utöfvad af kompetenta kännare. En sammanblandning af reportage och verkligt ingående kritik skall i längden förtaga konstnärerna allt förtroende för allvaret i den fackkritik vi hafva, och förleda allmänheten, som alltid är i behof af vägledning, att tillmäta den i konstfrågor så utbredda ovederhäftigheten en auktoritet, den ej har och aldrig kan få. Reportern, som utan förutsättningar, på rak arm, i några lika flyktigt betänkta som banala formler vill skilja mellan godt och dåligt, vill berömma och fördöma, är oftare än man tror hemfallen åt grundfalska omdömen. Äfven om dessa ju af konstnärerna lämnas totalt utan afseende, vilseleda de dock den allmänhet, hvars förståelse för en konstnärlig sträfvan de i någon mån skulle förmedla. Huru ofta hör man ej konstnärer förklara, att den eller den "kritikern" alls ej förstår konst! När man betänker, huru ytligt bildande konst hos oss mången gång bedömes, och att därvid ofta nog helt andra synpunkter göras gällande än dem konstnären själf haft för ögonen vid sitt arbete, förstärker man det berättigade i dylika uttalanden.

Konstkritik i detta ords egentliga mening är icke hvar mans göra. En konstkritik, som vill gå på djupet med sitt ämne, förutsätter både kännedom om tekniska enskildheter och framför allt historiskt sinne och historiska kunskaper, med ett ord förmåga att belysa en konstnärlig verksamhets samband — där dylikt finnes — med ett skedes, en konstriktnings utveckling i dess helhet. Så fattad kommer konstkritiken äfven inom snäva gränser att blifva ett stycke konsthistoria, hvars värde och ändamål äro af helt annat slag än reportageets.

Att äfven detta har sitt berättigande är själfklart, men blott under förutsättning att det icke ger sig ut för annat än det är. Allmänheten, hvars uppmärksamhet på konstföreteelser reportaget skall väcka, bör icke få sitt omdöme, sin egen syn klafbundna af dess mer eller mindre hastigt nedkastade värdesättningar. Uppfattningen af ett konstverk — skulptur eller måleri — kan icke affärdas med de par gillande eller ogillande adjektiv reportern består det. De äro icke tillfylles vare sig som beröm eller klander.

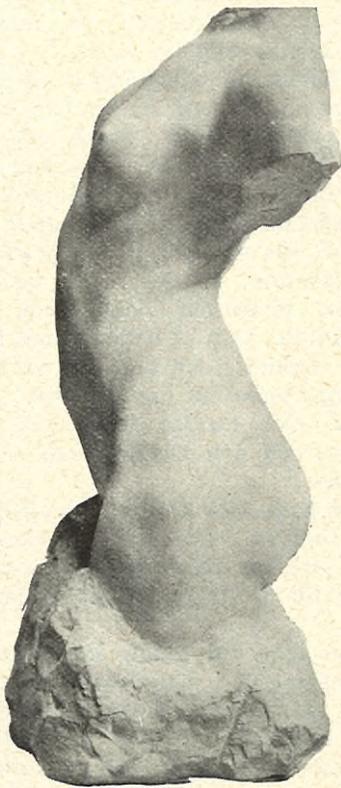
*

Sambandet kan synas ringa mellan dessa reflexioner och vår egentliga uppgift, som är att framvisa några prof på de svenska konstnärers arbete, som deltaga i årets stora parisutställningar. Dock är det just denna uppgift som föranledt dem. Undantagas några namn, som August Hagborgs, Anna Bobergs, Gunnar Wennerbergs och David Edströms, hvilka äro allt för väl bekanta för den svenska allmänheten för att här kräfvat ett närmare omnämnande, stå vi inför några strödda verk af yngre konstnärer — verk som icke tillåta annat än approximativa omdömen om sina skapares utvecklingsmöjligheter. Fackkritiken torde en dag komma att säga sitt tungt vägande ord om flera af dem. Vi inskränka oss till att helt kort framhålla några.

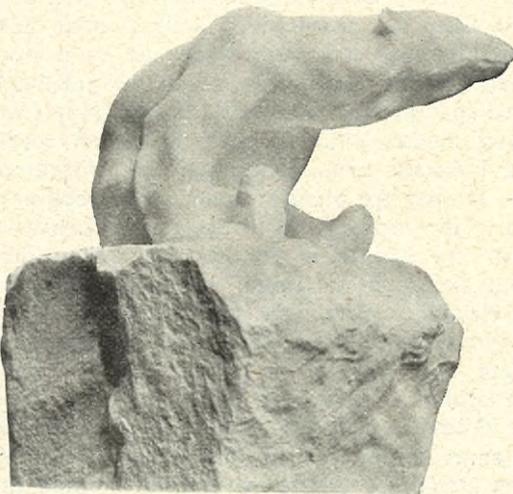
Liksom under de senaste åren är äfven i år skulpturen betydligt starkare företrädd än måleriet. Erik Norselius (Société Nationale) och Sigrid Hjerten (Les Indépendants) representera bland målarna tvenne grundåtskilda riktningar. Norselius med sina från flere föregående utställningar välbekanta Bretagneinteriörer rör sig på af traditionen tryggad mark med af alla för längesedan erkända värden. Är hans framställningssätt passionsfritt och stilla aftonadt, så sjuder det så mycket star-

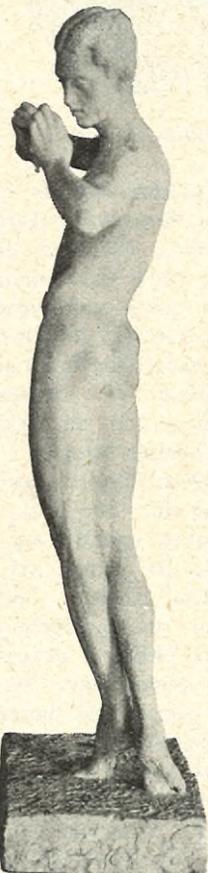
C. FRIESENDAHL: STATYETT.

A. JÖNSSON: KVINNLIG TORSO.

A. JÖNSSON: BJÖRN.

S. GIBSON: YNGLING.

kare af lidelse och af opposition mot allt hvad slentrian heter i fröken Hjerténs. Hon är elev af Matisse. Står man något häpen inför hennes våldsamma studier, måste man dock bli öfvertygad om den sträfsamma unga konstnärinnans ärliga uppsåt att orädd gå till botten med sin uppgift.

Bland skulptörerna tilldrager sig framförallt *Carl Friesendahl* uppmärksamheten. Man förblir ej kall inför det oändligt mjuka behag hvarmed han format sin unga flicka — hennes ställning är väl så barnlig och ungtösmässig som möjligt — men flärdlösheten och fördjupningen, den säkra karaktäristiken i hans marmorbyst göra ett vida större intryck.

Anders Jönsson utställer icke i år i Paris. Vi meddela likväl ett par reproduktioner af hans här utförda arbeten, hvilka sändts hem till Sverige, liksom äfven *William Zadigs*. Jönssons "Björn" och framförallt hans kvinnliga "Torso" vittna om en temperamentsfull konstnär, som icke nöjer sig med första bästa, lättast funna värden utan söker gifva uttryck åt den poesi naturen inspirerar. *Zadigs* byst af grefve F. U. Wrangel exponeras på "Salon des artistes français."

Sidney Gibsons dansande och spelande yngling är synnerligen behagfull i sin enkla smidiga rörelse. Jämte *Friesendahl* och *Jönsson* samt *Edvard Waller*, som sedan många år utställt finstilade porträtt på skulpturafdelningen i Societé Nationale, torde *Gibson* tillhöra de framgångsrikast arbetande bland unga svenska bildhuggare i Paris.

HARALD HEYMAN.

När "Tante Hilda" tog afsked.

HILDA TROILI.

DET LÅG ett litet skimmer af vemod i de annars så soliga barnaögonen för några dagar sedan i Kindergartnen nr 33 Kungsgatan, då barnens goda, förstående vän och lärarinna, fröken *Hilda Troili* sade dem ett sista farväl för att för alltid lämna den verksamhet, hon nu under tjugufem år beklädt dels i Karlstad och dels i Stockholm. Sina första steg på lärarinnebanan gjorde fröken *Troili* som biträdande lärarinna i Karlstad och öppnade sedan därstädes 1889 en egen handarbetsskola för äldre, mera försigkomna elever. I denna emottogs också småtingar. Tio år därefter lämnade hon sin fädernebygd Värmland och började här i Stockholm en kindergartnen, där äfven lärarinnor från Norrland till sydligaste Skåne utbildats och nu i skilda trakter af vårt land gå i hennes fotspår.

Fröken *Troili* ägde ovanligt stora förutsättningar för det kall, hon med så varm hänfivenhet ägnade sig åt, och det står som en förlust för många, att hon nu ej längre kan få fortsätta därmed. Den närmaste orsaken härtill är att en åldrig moder tager hennes dotterliga plikter i anspråk.

På avslutningen hade man rikt tillfälle erfaras, hvad små barnafingrar under hennes öfverinseende förmått frambringa af arbeten af många slag. Under fröjd och jubel uppvisade de små för sina mammor och andra, som lockats att vara med om avslutningen, sina mästerprof. Så gymnastiserades och den ena sången efter den andra ljöd från rosiga barnamunnar. "Tante Hilda" stod midt i flocken med sin

taktpinne, biträdd af en liten pilt om fyra varar, en munter fyr, som när fröken *Troili* till slut sade barnen några afskedsord, uttalande sin förhoppning att, fastän deras vägar nu skildes åt, de ej skulle glömma hvarandra, räddade situationen, som höll på att bli tragisk, genom att utropa: "Jag skall glömma, ska' vi dansa boston!" Skälmen glimmade i de pigga ögonen, och tårarna förbyttes i munterhet, men många mammor och barn gömma säkert i tacksamt minne den varmhjärtade, skickliga lärarinnan och vännen.

ADELAIDE NAUCKHOFF.

ANSELMUS.

En novell af *Ludvig Nordström*.

(Forts.)

JAG HAR hennes namnteckning uppritad i mitt minne sen åtta eller nio år, jag har hennes bild sen något kortare tid, jag har några omdömen om henne af ungefär samma ålder och slutligen denna historia, som knappt är en historia, eftersom jag aldrig kom i beröring med henne.

Men hvad skulle nu detta bref betyda? Skulle det införa något nytt i hans lif? Och hvarför skulle det komma just nu?

Är det inte i alla fall besynnerligt, tänkte han, att kvinnor alltid skola blandas in! Äro de inte med, så less man, och komma de, så blir man misstänksam. Ja, men också glad — så länge det nu varar.

Han räknade efter, medan han satt framför elden, hur länge han nu gått och befriat sig från kvinnan borta i Paris, och det var inte mer än en månad. Men han var fri, ja, ända därefter, att han ögnade genom hennes bref såsom något ovidkommande och aningen inte alls svarade eller svarade i summarisk affärston, då det rörde sig om förfrågningar. Utbrotten lämnade han fullkomligt obeaktade. Och så hade hennes förföljel-seepistlar upphört; och han fick vara i lugn.

Hur länge hade det lugnet varat? Kanske en vecka. Och nu låg detta nya bref på hans bord, och den nya kvinnan sysselsatte hans tankar.

Hvarför hade han utropat: »Ändtligen», då han fått brevet? Det fanns mycket i detta enda ord, och han måste gå genom några års händelser för att få den fullständiga förklaringen.

Han var icke vidskeplig, men han ansåg, att då det mesta i människosjälen ännu är oupptäckt, så måste man vara oändligt försiktig i sina tolkningar af lifvets företeelser. Och här stod han inför något, som uppkallade hela hans försiktighet men samtidigt fyllde honom med spänning och mångahanda försök till förklaring.

Det hade händt honom, samtidigt som den lilla historien passerade, i hvilken både han och kvinnan varit invecklade, att en person spått honom. Det var något besynnerligt med spådomen. Den varklade icke gång från gång mellan olika utsagor, utan den rörde sig konstant kring desamma. Där förekommo ett par tre punkter, som sedan realiserades i den ordning, de förutsagts. Nå, härvid fäste nu *Anselmus* mindre vikt. Men det, som slagit rot i honom, var, att hans uppmärksamhet riktats på en viss kvinna såsom betydelsefull för honom; och beskrifningen tvang honom att tänka på den, som nu skrifvit brevet. Spådomen hade sagt: det finns en kvinna, så och så beskaffad, för hvars skull ni snart kommer att få lida obehag. Ni kommer att göra en lång resa, dödsfall komma att inträffa, som beröra er mycket intimt, ni kommer att genomgå besvärliga händelser, och

hela tiden ligger denna kvinna bakom och väntar er. Hon vet ännu ingenting, ni vet heller ingenting, men en dag komma era vägar plötsligt att sammanfalla. Kanske bör ni ta er i akt för henne, det är inte lätt att säga, hon ligger ännu så långt i framtiden. Det rör sig flera kvinnor omkring er; men kom ihåg en sak: träffar ni henne i en stor stad, skall ni akta er för henne. Ni kommer nämligen att i en stor stad träffa en elak kvinna — nå, den tycks ni komma att göra er fri från. Alltså: denna kvinna väntar er, och hon är mycket vacker.

Från den tiden hade *Anselmus* på länge inte kunnat glömma kvinnan i fråga. Hon sväfvade som en skugga långt framför honom, och hennes namn spökade ständigt för honom. På ett tåg kunde han höra ett par främmande personer tala om henne, i en skymning kunde en färgton påminna om de tider, då hon okroppsligen ständigt omgett honom, och vissa ansikten och namn voro alltid förbundna med hennes minne. Det gick en tid så långt, att *Anselmus* på gator och i kaféer spejade efter henne, men hon fanns ingenstans, och han ville ej fråga någon; han hade en känsla, som om han då skulle ha blottat sig.

Men så kom döden, så kom det flackande lifvet, och så kom kvinnan i Paris. Och då gled hon bort och försvann.

När hon nu plötsligt och oförberedt dök upp igen, drog sig *Anselmus* till minnes den gamla spådomen. Han fäste emellertid mindre afseende vid det egendomliga i att den slagit in, ty hvem borgade för att kvinnan var just denna! Nej, det var något annat, som hade betydelse.

Hängde inte allt ihop som en kedja?

Kvinnan uppträder en dag, sedan han under några år halft omedvetet följt ett och annat i hennes öde, som en faktor i hans lif — men en periferisk faktor. En tillfällig spådom — ett skämt i grund och botten — kommer honom att ta upp henne som något eventuellt betydande för honom, och han sugereras till att syssla med henne i sina tankar; en lång tid helt intensivt. Så försvinner hon plötsligt, men grunden är lagd. Han går vidare på sin väg genom lifvet, gör nya erfarenheter, bygger och raserar, genomgår kriser, förändrar och fullbordar sig; och en vacker dag, när han tycker sig förstå, att för honom finns det bara en enda möjlig väg: ensamhetens, då kommer hon lugnt och säger: här är jag!

Det var inte längesen han därborta på berget kommit öfverens med sig själf om, att han inte dög; han kunde ju inte förbrinna i lidelsens eld, han tviflade ihjäl hvarje känsla, han var en kall, ensam och fattig man, och han skulle aldrig finna någon lifvets förklaring genom en kvinna.

Knappt hade han beslutat sig för att bygga återstoden af sitt lif på den fullkomliga ensamhetens grund, knappt hade han börjat ordna sig för stillheten, som skulle följa härmed, förrän denna kvinna dyker upp och säger: här är jag!

Och när hon då kom, börjar hans hjärta klappa som besatt, och ur dess djup stiger det enda ordet: ändtligen!

Hvad skulle han nu dra för slutsats härutaf?

I den omedelbara känsla, som fyllde detta ord, brast inte där fram någonting af hvad han omedvetet burit som en längtan? Hade han kanske, när allt kom omkring, hela tiden gått och längtat efter denna kvinna? Och hvad var det för känsla, som fyllde honom starkare än annat, när han stod med brevet i hand? Jo, en känsla af triumf.

Och hvad berodde denna triumf på?

Det var också litet inveckladt. Dels trodde han, att det i honom, som verkligen var en själ, det hade i hemlighet under dessa år sökt dra till sig det i henne, som var hennes själ. Alla små, små förändringar i hans syn på henne, alla nästan oförklarliga skiftningar i hans tankar om henne voro speglingar af denna aflägsna och hemliga verksamhet. Den hade nu lyckats. Med andakt tänkte han på detta besynnerliga hemliga lif i själarnas mörker, som pågår utan vår vetskap och där ödena grundas och afgöras. Hans triumfkänsla var ett ögonblicksnabbt uppfattande af hvad som länge tilldragit sig i detta mörker — var triumf öfver att han uppsnappat lösningen på en gåta. Men vidare var den en segerkänsla gentemot henne; han förstod, att nere i dunklet var hennes öde redan afgjort, och kraften, som afgjort, den hade strömmat ut från honom.

Sålunda: här förelåg det underliga fallet, att två människor, som aldrig råkats och som kände hvarann bara via andra själar, under en lång tid utvecklat ett slags underjordiskt umgänge, hvaraf resulterat, att detta umgänge sträfvat sig upp till medvetenhet och nu ville skjuta stam, blad och blom i solen.

Anselmus kände, att han redan omfattade denna kvinna med ett slags ömhet.

Här uppstod en ny och oanad känsla: han skulle vilja göra denna kvinna en tjänst, han skulle vilja visa henne vänlighet, han ville ge något; det var egendomligt att tänka på detta sätt om en kvinna, och så kände han henne dessutom inte.

Sjömannen med sina pliriga och sluga blickar och med sin hand för den hviskande munnen blef på en gång symbolen för hans förflutna: oron, misstänksamheten, svartsjukan, hatet, ondskan. Kroppens fruktan att förlora; de låga individernas öde och förbannelse.

Men Anselmus hade ingått i stillheten — dock ingen kall och ödlig stillhet, ty nu steg en sol inom honom. Det var medvetandet om, att likasom kroppen är blott ett medel och en tjänare, så är också kropparnas förening blott ett uttryck för något annat långt väsentligare.

För några månader sen skulle han ha hånat den, som predikat något dylikt; men hvad är hån om ej tvång att hålla från sig sådant, som man ännu ej är mogen att assimilera med sitt väsen! —

Sålunda satt Anselmus och funderade helt stillsamt vid kolelden och värmde samtidigt sina fötter; ty ju varmare fötter man har, desto bättre går det att fundera!

Alltid måste kvinnor blandas in, afslöt han sina tankar som han börjat dem, och hvad skall nu kläckas ur detta ägg? Så nyfiken har jag aldrig varit i hela mitt lif!

Allt han pröfvat i den vägen störtade upp för hans inre syn, och han lyfte händerna för ansiktet och blundade.

Då lade gumman sin hand på hans axel och sade:

»Gråter ni, monsieur? Tänker ni på den ni älskar?»

Anselmus såg leende upp och svarade:

»Ja, jag tänker på en kvinna, madame. Men det är en kvinna, som jag aldrig har sett, och jag tror inte, jag kan säga, att jag älskar henne. Eller kan man älska en kvinna, som man aldrig sett?»

»Jag vet inte, monsieur,» sade gumman, »men ni skall få se, att ni kommer att bli lycklig med den ni tänkte på, ty jag tror, att ni har känt henne länge och att ni är här för hennes skull.» —

Anselmus skakade på hufvudet och tolkade gummans ord på sitt eget sätt och log.

Det oväntade brevet kastade helt och hållet om ställningen i värds huset. Anselmus blef gladare och följaktligen mera meddelssam; han berättade skämtsamt ett och annat ur sitt lif och ett och annat om den vackra kvinnan, som skrivit brevet. Människorna i värds huset besvarade hans förtroenden med andra, som rörde huset och byn och slätten; gumman började få ett moderligt intresse för den kringflackande unge mannen, sjömannen lugnade sin misstänksamhet med Anselmus' prat om kvinnan och sökte på sitt finurliga sätt att blåsa upp en eld.

»Jag känner på mig en sak,» sade han och nickade. »Ni skall få se, monsieur, hon kommer hit. Hon kommer hit. Jag parerar.»

Och hans hustru började i Anselmus att se en vanlig människa; en man visserligen från ett främmande land, visserligen kanske rik, men en man, som tycktes stå i beroende af en kvinna, alltså en besegrad.

Och på det viset var allt frid och endräkt, när julen stod före.

Men redan annandagen måste sjömannen resa sin väg för att embarkera å sitt fartyg och bege sig på den långa resan till Kina.

Dagen före julaftonen, tidigt, långt innan Anselmus stigit upp, vandrade han med sin hustru in till staden, den lilla gråa urgamla staden, som Anselmus aldrig kommit sig för att besöka. Där bodde hans äldriga mor, och han skulle ta farväl af henne.

Alltjämt var det kallt, och regnbyarna rappade ner öfver fiskarbyn, och denna dag var som de andra. Anselmus kom frysande upp till värds huset framåt middagen och slog sig genast ned vid kolelden, hvars rök vräktes ner af vinden och fyllde det svarta krog rummet, där gubbar och gummor kommo och gingo. Efter en stund inträdde brefbäraren, i regnkrage och med sitt väldiga gråa paraply under armen.

»Oh, la, la, la, monsieur!» skrattade han. »Hvilket julväder! Ah, monsieur, har ni hört nyheten? Hon är död, hans gamla mor, hon dog tidigt i morse, efter svåra plågor.»

Och efter ännu en liten stund kom gumman med ett bref i handen. Hon hade ett be- dröfvadt och häpet ansikte.

»Hon är död! Mon dieu! Hon är död! Han fick inte tala med henne, innan hon dog. Han var så fäst vid sin mor. Stackars man, och nu måste han resa så långt bort.»

Snart var rummet uppfyllt af bleka gum- mor; de trängdes kring elden, långbordet och disken och samtalade på sitt obegrip- liga mål. Den ena berättade för den andra, och sedan stirrade de alla framför sig, ty de voro så gamla, att de själfva inte hade långt kvar.

Gumman bjöd dem alla på friskt snus, och de snusade, så att rummet fylldes af nysning- ar och deras ögon af tårar och deras an- siktsdrag af det hjärtligaste leende.

Ja, herregud, nu torkade julmässo-prome- naden in, då sjömannens mor dött så plöts- ligt. Det var begripligt!

(Forts.)

Iduns operapristäfling.

Den 15 MAJ utgick tiden för denna täflan utan att redaktionen fått mottaga något manuskript. Som bekant förlängdes den ursprungliga täflingstiden med 2 år, enär de operor, som förelågo vid förra täflingsterminens utgång, underkändes af hrr prisdomare. — Enligt i täflingsbestämmelserna gjordt villkor kommer det utfästa priset, 6,000 kronor, alltså att tillfalla en fond för Iduns kvinnliga akademi.

RED. AF IDUN.

Från scenen och estraden.

DRAMATISKA TEATERN slutar säsongen med ett i allo anslående program: E. Ro- stands eleganta och graciösa verskomedi "Ro- mantik" och Turgenjeffs drastiska lustspel "Arf- skiftet," båda kära bekanta från gamla "dra- maten". Det förra stycket, hvars tyngdpunkt ligger i dess fina satir öfver ungdomens roman- tikhunger, fick ett omsorgsfullt utförande af fru Astri Torssell som den romantiskt ljufva Syl- vette och på manssidan af hrr G. Hillberg, Palme och Brovallius samt hr Personne, hvars mäterligt återgifna Straforel — märk den distinkta versbehandlingen och spelets de- taljbroderi! — vardt framställningens höjd- punkt. I "Arfskiftet" blef i synnerhet frkn Åhlanders klassiska adelsänka, med hvars halsstarrighet och förvirrande kvinnologik ingen man kunde få bukt, föremål för skrattovationer.

Ur konstnärlig synpunkt har Betty Nan- sens gästspel den här gången blifvit en miss- räkning. Hvad ligger det för mening i att efter hvartannat framföra två gamla franska lustspel, nu senast "Generaldirektören", för att en karaktärsskådespelerska af fru N:s rang skall få göra litet elegant nojs på scenen och ingenting vidare? Eh sådant stycke hade varit tillräckligt för att belysa denna sida af hennes talang, men därutöfver borde vi väl ändå ha förunnats glädjen af en djupare konst och en värdigare dramatik.

För att återkomma till "Generaldirektören", så gafs den synnerligen bra med hr Svennberg som den i alla vackra kvinnor ohjälpligt för- älskade ämbetsmannen. Hans fint ironiska spel- sätt i roller af denna art är lika bestickande som alltid; dessutom är han ju en förbålt vac- ker karl, så att man utan invändning tror på hans framgångar som "damernas vän".

Och fru Nansen . . . naturligtvis en oemot- ständlig Suzanne — ett snabbt växelspel af koketteri, grace, värme och kyla och utfördt med de minsta medel. Herr Johanssons dråpligt utmejslade vaktmästartyp fullbordade den förträffliga ensemblen. — Berlinerkomedien "Blott en dröm" af Lothar Schmidt bjöd på en fadd och två skapliga akter. Herr Svenn- berg hade en scen i andra akten, men den spelade han med mästarekap och bidrog däri- genom i det väsentligaste till pjäsens räddning.

Operan har bjudit på ett intressant gästspel af grefvinnan Maria Labia. Hennes Tosca, Mimi, Violetta och Carmen äro särskildt att beteckna som fullborna dramatiska gestalter med varm lifsfärg och ett rikt känslolnnehåll. Vokalt sköter sig sångerskan väl, hennes röst är mjuk och bärande och föredragets sydländ- ska kolorit hvilat som ett djuprött skimmer öfver hennes sångfraser. Hvad apparitionen beträffar är den med sin varmt sydländska skön- het som skapad för kvinnogestalerna i Pucci- nis och Bizets operor.

Vid Filharmoniska Sällskapets andra abonne- mangskonsert återuppfördes Mozarts profant sköna c-moll-mässa med en kraft och glans i de mäktiga körerna och en röstskönhet i det stora sopranpartiet — tolkad af fru Oscar — som gjorde åhörandet till en fest. Mässan till- hör, som bekant, Mozarts friskaste musikaliska ingifvelser; det är i dessa jublande och soliga toner en gudstillbedjan från ett naivt ynglin- gasinne, som ingenting vet om ångest och pina, utan lofprisar skaparmakten i ett till- stånd af oskuldsfull glädje. Sällskapets mång- årige repetitör, hr Victor Wiklund, ledde med skicklighet och fin musikalisk känsla det hela, och resultatet blef, som sagdt, en vacker konst- närlig seger för sällskapet och dess dirigent.

ARIEL.

Wettergren's
BARN-KONFEKTION

BÄSTA SMITT
OMSÖRKSFULASTE ARBETE
PRIMA TYGER & TILBEMÖR
ERHÅLLAS I DE FESTA
BARNBEKLÄDNINGSÅFFÄRER I RIKET.

Hafre-Gryn och Hafre-Mjöl

Gyllenhammar

Gif barn den bästa näring och de växa upp till friska människor.
Gif vuxna den bästa näring och de förbli friska till sena ålderdomen.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN.

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 28 MAJ—3 JUNI 1911.

SÖNDAG. Frukost: Smörgåsbord; wienschnitts med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te med surmjölkskaka. Middag: Grönsoppa; kokt gös med holländsk sås och potatis; valnötstårta.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgrot med mjölk; halstrad, rimmad färsk strömming med potatis; kaffe eller te. Middag: Stekt kalfbog med konserverade ärtor och färsk potatis; rabarbersoppa.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; bifstek med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Oxsvansoppa; inkokt braxen med gräddor och pepparrot samt potatis.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafremjölsvälling i; stekt sik med gräddor och lök samt potatis; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Svin-karré stekt som vildt med brynt potatis och äppelmos (ringäpplen); surmjölk à la Svanhild.

TORSdag. Frukost: Smörgåsbord; kall svinkarré (rester från onsdag) med stekt potatis och lingon; ägg; mjölk; kaffe eller te. Middag: Pensionatpuré; syltpannkaka.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgrot med mjölk; strömmings-låda med ansjovis; ägg; kaffe eller te. Middag: Makaronipudding med skinka; rabarberkräm med mjölk.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; uppstekt makaronipudding (rester från fredag); ägg; mjölk; kaffe eller te.

Middag: Stekt filé af abborre med spenat; plättar med sylt.

RECEPT:

Stekt kalfbog (f. 6 pers.). 2 kg. kalfbog, 1/2 msk. salt, 1/2 tsk. hvitpeppar, 6 färska äpplen eller 1 hg. ringäpplen, 3 msk. smör (60 gr.), 3/4 lit. kokande vatten eller buljong.
Sås: 1 msk. smör, 2 msk. mjöl, köttjus, 1 dcl. tunn gräddor.
Beredning: Kalfbogen tvättas med en duk, urvriden i hett vatten, hugges i två lika stora delar, hvilka gnidas in med salt och hvitpeppar. Äpplena sköljas väl i ljumt vatten och läggs mellan köttet, som obindes med snöre, förut doppad i hett vatten. Smöret brynes i en långpanna, köttet lägges i och brynes på alla sidor, hvarefter det öses öfver och spådes med kokande vatten eller buljong hvar tionde minut. Till stekningen åtgår 2 tim. Kalfbogen skäres i tunna skivfor, som upplägges på varmt serveringsfat och garneras med äpplen och persilja. Köttjus silas och skummas och såsen beredes på vanligt sätt.

Oxsvanssoppa (f. 6 pers.). 1 oxsvans, 1/2 kg. oxhals, 4 msk. smör (80 gr.), 1-2 rödlökar, 2 morötter, 1 palsternacka, 1/4 rotselleri, 5 persiljestjälkar, 1 lagerblad, 3 lit. efterbuljong eller vatten, 15 gr. mondaminjöl, salt, socker, kajenn, 1/2 dcl. torr sherry (1 msk. tomatpuré).
Beredning: Oxsvansen sköljes i kallt vatten, skällas i kokande vatten, torkas med en duk och hugges i stycken efter lederna. De största bitarna klyfvas på tvären. Köttet sköljes hastigt, torkas och skäres i mindre bitar. Löken skalas, rötterna ansas och skäras sönder, persiljan sköljes och bindes ihop med lagerbladet. Smöret brynes i en järnkastrull, köttet och rotsakerna läggs i och få bryna vid sakt eld omkr. 1 tim. Därefter tillsättes 1/4 lit. af den kokande buljongen, som

under jämn rörning får koka ihop till gelé. När geléet fått vacker mörkbrun färg, utan att bli brändt, spådes resten af buljongen på och soppan får koka sakta med tätt slutet lock omkr. 3 tim. eller tills köttet är fullkomligt mört. Det tages då upp med hälslef, svansbitarna skrädas, köttet skäres i små bitar och lägges i soppskålen. Soppan silas, skummas väl, får koka upp, afredes med mondaminjölet, utrördt i 1/2 kkp. kallt vatten och får därefter koka under rörning 5 min. Afsmakas med kryddorna, vinet samt tomatpurén och hålles öfver köttet i soppskålen. Serveras mycket varm. — Om så önskas kan en kokt morot skäras i vackra figurer och serveras som garnityr i soppan.

Inkokt braxen (f. 6 pers.). 2 kg. braxen, 2 msk. salt, 1 tsk. ättika, 1 1/2 lit. vatten, 4 kryddpepparkorn, 1 lagerblad.
Till geléet: 1 lit. fiskbuljong, 4 blad gelatin, 2 msk. vatten, 1 ägg-hvita.
Till garnering: Dill.
Beredning: Fischen fjällas, ur-tages, sköljes mycket väl och torkas med en fiskhandduk. Den ingnides med hälften af saltet och ättikan samt skäres i bitar. Vattnet kokas upp med hälften af saltet och fiskbitarna iläg-gas, och fisken får sakta koka omkr. 15 min. eller tills fenorna lossna. Fi-sken lägges genast i vattensköljd bleck- eller porslinsform, garneras i botten med dillkvistar. Fiskbuljongen påsät-tes tillsammans med det sköljda och i 2 msk. hett vatten upplösta gelatinet. När blandningen är het, ivispas de till lätt skum slagna äggwhitorna, och ge-léet får under vispning ett uppkok. Det silas därefter genom en i hett vat-ten urvriden servett och hålles öfver fisken. Den ställes på kallt ställe och när geléet stelnat, uppstäljes fisken, garneras med dill och serveras med gräddor och pepparrot eller skarpås.

Svincarré, stekt som vildt (f. 6 pers.). 1 1/2 kg. fläskhare (med ben), 1 hg. späck, 1/2 msk. salt, 1/4 tsk. hvitpeppar, 1 msk. smör (20 gr.), 1 kkp. vatten, 3 kkp. mjölk, 1/2 msk. soja.
Sås: 1 msk. smör (20 gr.), 2 msk. mjöl, köttjus, 1 msk. köttextrakt, 1 dcl. tjock gräddor, 1 tsk. socker.
Beredning: Fläskharen tvättas med en duk doppad i hett vatten, bultas lätt, befrias från det mesta fett och späckas om så önskas, samt ingnides med salt och peppar. Smöret brynes i en stekgröta, köttet nedlägges och brynes väl på alla sidor, hvarefter det spådes med det kokande vat-tnet, mjölken och sojan och får sakta steka med tätt slutet lock, tills köttet är mört. Det upptages, lossas från benet och skäres i tunna skivfor, som hoplägges och serveras upplagda på benet.

Köttjus silas och skummas noga. Smör och mjöl sammanfråsas, köttjus och köttextrakt tillsättes litet i sänder under rörning, och såsen får koka 10 min. hvarefter grädden hålles och såsen får ett uppkok samt af-smakas.

Surmjölk à la Svanhild (f. 6 pers.). 1 lit. sur mjölk och 1/2 lit. tjock, sur gräddor vispas till hårdt skum, afsmakas med 1-1/2 dcl. fint rödvin och serveras genast med socker, skorpor eller biskvier.

Pensionatpuré (f. 6 pers.). 2 morötter, 1 palsternacka, 1/2 kålrot, 1 litet selleri, 1 liten purjolök, 4 persiljestjälkar, 1/2 lit. vatten, 1/2 lit. mjölk, 3 msk. smör (60 gr.), 4 msk.

Stekta filéer af abborre (f. 6 pers.). 1 1/2 kg. abborrar, 1 msk. salt, 1 tsk. ättika.
Till panering: 1 ägg, 3 msk. mjöl, 3 msk. fint stötta skorpor.
Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.).
Till garnering: 1/2 citron i skivfor, persilja.
Beredning: Abborrarna urtagas, sköljas mycket väl och torkas med en fiskhandduk. Hufvudet afskåres och fisken skäres i filéer med en spetsig knif, skinnets, ryggen, fenorna och alla småben borttagas. Filéerna ingnidas med saltet och ättikan och få ligga 1 tim., hvarefter de ånyo torkas med en duk. Filéerna penslas med ett uppvispade ägget och vändas i en blandning af hvetemjöl och de stötta skorporna. En tackjärnsspanna upp-

hettas långsamt och smöret brynes däri, fiskfiléerna ilägges och stekas vackert gulbruna på båda sidor. Till såsen skiras smöret i en kastrull, de uppvispade äggulorna och grädden till-sätts, hvarefter såsen får sjuda öfver elden, men ej koka. Såsen afsmakas med citronsaften, citronsaften, sockret och persiljan.
Fisken upplägges på varmt serveringsfat, såsen hålles öfver och an-rättningen garneras med persilja och citronskivfor.

Makaronipudding med skin-ka (f. 6 pers.). 2 kkp. idealmakar-oner, vatten, salt, 1 liter mjölk, 4 hg. rökt skinka.
Till äggstanning: 3 ägg, 3 små kkp. gräddmjölk, salt, (socker).
Till formen: 1 msk. smör (20 gr.), 2 msk. stötta skorpor.
Beredning: Makaronerna sköljas och förvällas hastigt i kokande, saltadt vatten samt kokas mjuka i mjölken. Skinkan skäres i små tärningar och blandas väl med makaronerna och ägg-stanningen, som beredes på vanligt sätt. Massan hålles i smord och bröd-beströdd form och gräddas i ugnen omkring 1/2 timme.

Stekta filéer af abborre (f. 6 pers.). 1 1/2 kg. abborrar, 1 msk. salt, 1 tsk. ättika.
Till panering: 1 ägg, 3 msk. mjöl, 3 msk. fint stötta skorpor.
Till stekning: 3 msk. smör (60 gr.).
Till garnering: 1/2 citron i skivfor, persilja.
Beredning: Abborrarna urtagas, sköljas mycket väl och torkas med en fiskhandduk. Hufvudet afskåres och fisken skäres i filéer med en spetsig knif, skinnets, ryggen, fenorna och alla småben borttagas. Filéerna ingnidas med saltet och ättikan och få ligga 1 tim., hvarefter de ånyo torkas med en duk. Filéerna penslas med ett uppvispade ägget och vändas i en blandning af hvetemjöl och de stötta skorporna. En tackjärnsspanna upp-

Alla svaga barn böra få Vasens (f. d. Nordstjernans) stärkande Järnpreparat »Ferro». Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages. Aptitgifvande ökar det hastigt kroppsvikten. På alla apotek till 2 kr. fl.

Handväfda Linneväfnader.
Duktyg o. Servietter i damast o. dräll. Handdukar alla slag. Linnelärter, Näsdukar m. m. köpes bäst och billigast från Gestriklands Linneväfveri, Gefle, (f. d. Kungäters Linneväfveri). Priskurant gratis och franko.

Prenumerera på Idun!

Musslinsklädningar

fr. Kr. 48.—.

Beställningar emot-tagas.

A.-B. NORDISKA KOMPANIET,
STUREPLAN.

VECKANS PRISTÄFLING.

PRISTÄFLING N:R 21.

Gamle patron Berg på Bergshamra var känd som ett original. En af hans egendomligheter var den, att han, så ofta tillfälle gaf, plögade gifva svar eller förmaningar genom ordspråk. Här nedan gifvas några exempel med uppmaning till läsaren att söka tyda ordspråkens lydelse.

Patron Berg var ogift, men hade dock i yngre år haft sin kärlekshistoria. Frågade man, hvarfor han icke skaffat sig en husfru på Bergshamra, svarade han med det ordspråk, hvilket består af följande bokstäver:

a b b d e e k l n n n r r r r s t y ä.

Särdeles förmögen var han icke, men mycket hjälpsam och gifmild. Sade man honom, att han borde spara mera för egen del, i stället för att ge bort så mycket, blef hans svar:

d d e g i j k m n n n o o r r s ä ö.

Han var äfven sträng absolutist. Förklaringen därtill gaf han med ordspråk:

d e e g g i i n n r r r r t t t t u v v ä ä ä.

BÄST ÄR

EKSTROMS
JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM-TEKN-FABRIK

För hushållet

är

Maccaroni

lämpligast att omväxla med potatis och grönsaker; är lätt tillredd på många olika sätt, närande, välsmakande.

lakttag själf den förskö-nande in-verkan som

Oxygenol-Tandpulver
utöfvar på Edra tänder vid flitigt be-gagnande. Dess verkamma bestånds-delar stärka tänderna och gör dem hvita på grund af sin blekande för-måga. Uppfriskar tandköttet.

Köp Schweizer-Siden!

Begär prof på våra nyheter för våren och somma-ren till klädningar och blusar: Foulards, Voile, Crêpe de Chine, Chinés cachemire, Eolienne, Mousseline 120 cm. bredt, från 95 öre metern, i svart, vitt, enfärgadt och kulört, äfvensom broderade blusar och klädningar i batist, ylle, lärft och siden.

Vi sälja endast garanteradt solida sidentyger direkt till privatpersoner, porto- och tullfritt till bostaden.

Schweizer & C:o, Luzern S 3 (Schweiz)
Sidentygs-Export - Kungl. Hoflev.

Trots hög ålder steg han hvarje morgon upp klockan 5. Yttrade man sin förvåning däröfver, gaf han alltid till svar:

a d d g g h i l m m n n n o o r r s t u u u.

En bland patronens vänner, jägmästare Skytte, ville gärna skytja med sina jaktbedrifter, men blef ofta afbruten af patronens:

a a b e e e g i k l l l m r r t t u ö.

Mot sina tjänare var patron Berg sträng men rättvis. Därför att han själf arbetade från morgon till kväll, ville han aldrig se någon lättja. Märkte han, att en tjänare var lat, hände det, att denne fick afsked med orden:

a a a d d e f g i m n n n t u ö ö.

Ej heller ville han höra klagomål öfver att arbetet var tungt. Hörde han någon klaga däröfver, sade han:

a a a d d e e f f i i j l l l n n n o r r r s s t t u v ä ö.

Men de arbetsamma och ordentliga af tjänarne aflönade han rikligt, förmenande:

a a b d e e i l n n n r r r r s t v ä ä ö.

En gång hade två af hans drängar blifvit oense. Patronen sökte medla och frågade om orsaken till deras gräl. Den ene sköt hela skulden på den andre, hvilket gaf patronen anledning yttra:

a a a a e l l l l n n r r r s t t t t v v ä ä ö.

Vid ett annat tillfälle hade patronen förlorat ett ganska dyrbart fickur, och då han trots ifrigt sökande ej kunde återfinna detsamma, misstänkte han af viss anledning en af jungfrurna för att ha tagit det. Han tog henne i förhör och lofvade låta nåd gå för rätt om hon erkände, men hon nekade. Emellertid råkade han en dag öfverraska henne, då hon stod och betraktade uret. Förlägen lämnade hon det då till patronen under förklaring att hon hittat detsamma. Med ord-språket:

a a a a b c e e f g h h h i i i j m n n o r r t t t t t u v

yttrade patronen sin tanke.

— — —
Alltså! Huru lyda ordspråken?
Gerland.

Lösning insändes undertecknad med namn och adress till Red. af Idun senast den 11 juni 1911. Å kuvertet bör angifvas pristafpling n:r 21.

De två första rätta lösningar, som vid den därefter verkställda granskningen påträffas, erhålla följande pris: 1:a pris: en försilfrad brosch eller också böcker — fritt val — till ett värde af 10 kronor. 2:dra pris: böcker till ett belopp af 5 kronor.

LÖSNING TILL PRISTÄFLING N:R 17. EN SKOLFRÅGA.

Gossarnes antal var 43. Flickornas 32.

Vid den företagna granskningen af de insända lösningarna ha de två först påträffade rätta lösningarna lämnats af följande personer, hvilka alltså erhålla de utfästa priserna: Första priset: Fr. Bettan Jacobsson, Visby. Andra priset: Fr. Ester Carlsson, Adalen, Habo.

TIDSFÖRDRIF.

BORTPLOCKNINGS-UPPGIFT.

Från hufvudordet — det första — plockas en bokstaf bort och af de öfriga bildas ett nytt ord. På samma sätt förfar man äfven med alla de öfriga här nedan betecknade orden.

Vårt första icke fattas får I praktiskt inredt hus, Så länge som man ännu går Klädd uti rock och blus.

Hvart flickebarn sig lära bör Vårt andra, det är klart; Att det till nyttig handsport hör, Det är ju uppenbart.

Det tredje ordet innebär, Om det sig tar gestalt, Person som man bör hafva kär Och ej bemöta kallt.

Vårt fjärde: det har kommit till, Att hjälpa oss ibland, Så att vi icke fara vill, Men nå den rätta strand.

Vårt femte är en fågel blott, Men eftersökt den är; Med gurka, säs och annat godt, Man gärna den förtär.

När Ollo, Pelle eller Måns Till sin förnöjelse, Sin pappas båt har fått till läns, Mitt sjätte göra de.

Det sjunde ordet säger oss Hvad hvarje arbetsträl, När han från mödan kastat loss, Behöfver — ack, så väl.

Hux Flux.

BOKSTAFSGÅTOR.

1. Med d ett stängsel, Utan d en muskelrörelse.

2. Med s ett mynt, Utan s ett djur.

3. Med h del af en växt, Utan h ett träd.

4. Med l en himlakropp, Utan l ett djur.

5. Med n ett djur, Utan n ett kvinnonamn.

Max.

BOKSTAFSLEK.

Bilda af 3 a, 1 j, 1 k, 1 n, 1 o, 1 p, 2 r, 2 s och 1 t namnet på en viss skyddande beklädnadsartikel. Drag sedan hvarannan bokstaf från detta ord och bilda af dem namnet på den ena af två säta vänner. Tag sedan den 3:dje, 5:te och 6:te bokstafven från detta nya ord och ordna dem till namnet på en blomma. Begynnelse- och slutbokstafverna bilda namnen på tvänne vilda blom-mor.

Fix.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 20. LOGOGRYFEN: Krum språng: präml, gäs, sår, spå, sup, spång, språk, så, mus, rån, spår, rus, skur, råg, ugn, krås, Måns, såg, ås, sump, påk, Påsk, grus, år, grå, pung LÄNKGÅTAN: Maj sax, Maj — maj s — sax — ax.

Under våren och försommaren,

då huden är särskildt ömtålig, bör man vara ytterst försiktig vid valet af tvål, och alltid tillse att erhålla en verkligt god sådan, som konserverar huden, och bibehåller den mjuk och smidig.

Hylins öfverfettade Barntvål

framställd enligt föreskrift af den berömda huds-specialisten Dr P. G. Unna och tillverkad af de renaste och mest utsökta råmaterial rekommenderas särskildt för barn och åt personer med ömtålig hy.

OUNBÄRLIG.

Skiss af Ina L. Stockenstrand.

FROKEN RIKA stannade i tamburen på väg till salen. Tandvärken hade efter nattens tortyr nått kulmen, och ett styft dagsverke väntade henne. Dörrarna stodo på glänt och hon hörde ropen från svågerns rum: »Rika, i dag måste min axel ha massage.» »Tant, hjälp mig att sätta upp häret.» Ljöd det från flickornas rum. »Tant, träcklingen har gått upp på blusen.» Och från köket: »Fröken får lof att komma nu, jag har inte mer än två händer, och kan inte laga frukosten, baka och passera på en och samma gång.» Erika stod orörlig kvar. Ja, så lät det nu, och det var inte längre sedan än i går kväll hon hört släktingarna undra hvad Erika egentligen gjorde för nytta. Hon förstod så väl svågern, han kunde kasta ut hundra kronor på en fest utan att tänka därpå och ge två hundra med glädje för en teckning, men nu då han fått hyran påskt skulle det sparas i hushållet.

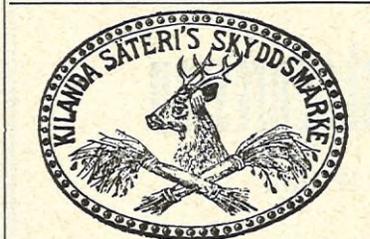
Erika hade kommit dit som gäst då system dog och stannat där allt sedan — som hushållerska, vän, slaf m. m. Hon var arbetsam, ful, undfallande och vänlig. Folk tog hennes vänlighet som bevis på fogligt lynne och drog födel därpå. Ingen mer än hon själf visste hvilka våldsamma vredesutbrott stundom störde hennes lugn. Hon kände ännu efterdyningarna af gårdagens stora vrede. Ingen af flickorna hade tagit henne i försvar, och hon hade ändå vårdat dem under sjukdom, stoppat deras strumpor och öfversett med deras förbrytelser mot den faderliga lagen.

»Oacksamma små djur!» snyftade Rika. Hon borde lämna dem redan denna dag. Men tanken på sitt lilla trefliga krypin, på schackpartierna med svågern och de små oacksamma ungarerna alla näpna påhitt vägrade som vanligt i vågskålen. Hon fick väl öfverse nu som alltid. Det hade varit hennes lott att passas in i en lämplig vrå hos släkten och göra sig nyttig. Nyttan var det enda som berättigade henne till att leva, men icke till att fordra aktning, hänsyn, kärlek. Hon nickade vid hvarje ord i tyst grämlelse. Tänk om de förlorade henne ett tu tre, hur skulle de då reda sig? En ingifvelse kom henne att le trots värken, och så gick hon på tå in till sig igen.

Vid det slarvigt dukade kaffebordet samlades familjens misslynta medlemmar en stund senare.

»Så förargligt att Rika skulle bli sjuk just i dag, när kusin Teofil å bjuden till middag,» sade revisorn i retlig ton.

»Ja, det kunde af många skäl ha uppskjutits,» tyckte Gerda, artisten, och granskade sin misslyckade frisyr i spegeln. »Förmaksgardinerna skulle bytas i dag efter rengöringen. Marie kan inte hinna med allt.»

Dietiska Hafremjöl.
(Hederspris: Stor Guldmedalj 1891)
Säljes i parti och minut hos
Herman Winberg,
8 Styrmansgatan & Banérgatan 5,
STOCKHOLM.

Jon Herman,
25 år, f. d. barnhusbarn, nu i lyckliga omständigheter, önskar lära känna sina föräldrar, helst sin ännu unga moder — Hildur. Svar till »Jon Herman», under adr. S. Gumælls Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Allmänna Svenska Nationaldräkter!

Levereras komplett färdig eller tillklippt och uppritad från Alexandra Glasells Tapisseri- och Nationaldräktaffär, Falun. Riks 35.

»Ni få väl hjälpa till,» sade revisorn likgiltigt.

Tre höga flickröster opponerade sig energiskt. Hvar och en hade sina studier att sköta.

»Tandvärk ä väl ingenting så farligt,» sade Signe, studentskan, och visade sin hvita tandrad.

»Det är synd om tant,» tyckte lilltösen, Ebba, »att inte få träffa farbror Teofil, han som tycker så mycket om henne. Farbror sa han gärna ville ha henne till hushållerska.»

De äldre flickornas blickar sökte faderns, frågande, oroliga.

»Ja, han undrade om jag med tre vuxna döttrar i huset verkligen behöfde henne. Och vet ni, flickor, med alla ökade utgifter, som vi få, så har jag verkligen inte råd längre —»

»Tant har ju ingen lön,» inföll lilltösen, som var bortsämd och snusfornuftig, »bara femtio kronor till jul. En husa lär kosta femhundra, utom presenter.»

En skarp tillrättavisning af fadern kom Ebba att ägna sitt intresse utslutande åt frukosten.

Det blef en svår dag för alla, ej minst för Rika där hon låg och vred sig på soffan, pinad mer af sin overksamhet än af den inflammerade nerven. Hurudan blef middagen, hur såg gardinerna ut? undrade hon. Och Ebbas klädning, som sluppit upp i sömmarna, och spetsarna, som lågo i blöt, och svågerns reumatism! Hon kände sig som en brottsling, hvilken höll sig undan. Hennes vrede försvann, och hon längtade desperat efter flickornas käx, gyckel och gnabb. Och hvad skulle kusin Teofil säga? Han som på skämt föreslagit henne att flytta till honom. Tre hundra kronor om året, nästan ingenting att göra och samma anseende som om hon var fru i huset. Jo, det lät något, det. Den gamle gycklaren! Alltsammans var naturligtvis bara för att reta revisorn och flickorna. Han var den beskedligaste människa i världen, kusin Teofil, så det var underligt att han kunde hitta på något dylikt. Om hon bara inte sagt att hon ville vara ostörd hela dagen. Hon räknade upp alla favoriträtterna, som hon skulle lagat till middagen, föreställde sig gästens smickrande upmärksamhet och svågerns tillfredsställelse. Han var litet svag för Teofil väl placerade besparingar, den gode revisorn; och de opraktiska flickungarna behöfde nog en hemgift.

Inne från våningen hördes spring i dörrarna, rop och buller. Rika låg med spända nerver och försökte föreställa sig hvad de förhåde. Kanske de till sist skulle komma och be hennes hjälp?

Och det var hvad flickorna önskade, men ingen af dem kunde förnä sig att föreslå det.

Fadern hade sagt: »Ni få reda er bäst ni kan.» Och som hans reumatism för-satte honom i dåligt lynne fick Gerda afstå från en promenad med kamraterna och Signe från att sluta boken hon lånat »på ett par dar.»

Marie tog sig ton då de buro sig dumt åt, fadern kritiserade deras arbete och farbror Teofil skämtade öfver deras debut som humsdödar. Trötta, vresiga och utledsna gingo de in till sig på kvällen för att syna sina skrämor och brännkador.

(Forts.)

N:r 2 af

IDUNS

Modellkatalog

15r

vårsäsongen

är

utkommen.

Pris 60 öre.

SVAR

(Forts.)

N:r 108. Mör och saftig biff af innanlår erhålles på följande sätt. Skär ungefär tre cm. tjocka skifvor så stora ni vill hafva dem. Bulta ut biffrana duktiga tag med en vanlig bifflubba, så att de blifva tunna och håliga. Bulta tillsamman dem, så att de blifva hälften så tjocka som från början. Salta och peppra en biff i taget på ena sidan blott. Lägg natursmör i pannan. När detta slutat fräsa, lägg i bifven med den kryddade sidan nedåt. Låt dem steka och sjuda i smöret en till två minuter, vänd dem med en knif och låt dem steka lika länge på andra sidan. Haf häftig eld. Löken lägges i på samma gång som bifven. Lägg ej smör i under stekningen. Varmt vatten eller buljong slås i pannan, redes med en nypp mjöl om man så vill, får koka ihop litet och slås öfver bifven som serveras genast. Lakttag att man måste hafva en stekpanna med tjock botten, ty den magasinerar värmen och kyls ej af då bifven lägges i. I annat fall blir den mera kokt än stekt, då saften rin-ner ut, och på grund därpå ser och grå. Kött af innanlår och fransyska bör få hänga ett par dagar innan man använder det. Fru Asta.

N:r 109. Bär ni sorgdräkt efter för-äldrar eller syskon bör ni under inga omständigheter dansa. Är det däremot aflägsnare släktingar skulle det vara sårande mot värdfolket om ni inte den dagen aflade sorgdräkten och tog halfsorg eller hvit klädning, då kan ni nog också dansa. Hyser ni särskilda betänkligheter låt då hållre bli. Meaj.

N:r 110. Tjusa till honom med artighet och vänlig belevnhet, älsk-värhet och godhet och ni skall se att han blir så »perplex», att han glömer både svära och mera. Försök bara och ni skall få se. Ebon.

N:r 111. I tidningen Konstslöjden i hemmet, utgifven af Gustafva och Anna Meukow. Prenumerationspris helt

Broderade Klädningar
med äkta Schweizer-Broderi.
Broderade klädningar i Batist, Voile, Linne, Shantung, Pongée, Tyll, Chiffon, Crêpe de Chine fr. **Kr. 12:50.**
Broderade blusar i Batist, Nansouc, Linne, Ylle, Chachemire, Japonais, Crêpe de Chine fr. **Kr. 6:—.**
Tull- och portofritt till Eder bostad. Begär prof och modebilder.
Schweizer & Co., Luzern A 10 (Schweiz),
Broderi- och Sidentygs-Export

Fabriken Spindeln, UDDEBO,
rekommenderar sina tillverkningar af **hvitbroderier, tyll- och guipurespetsar.** moderna besättningsbårder i **silke och metall** m. m. Specialité: **Broderade, a'passade blusar och klädningar** i linne, tyll och musslin.
Illustrerad priskurant gratis och franko. Profver mot 30 öre till porto.

De bästa tvättmedlen:
Diamant-såpa tvål tvättpulver
Göra tvätten bländande hvit. Minska arbetet. Öka trefnaden. Happachs Såpfabriks A.-B., Malmö.

Blomster- och Bladväxter,
Törnrosor, Dahlor, Balkongväxter och Köksväxtplanter till utplantering i juni. Pristförteckning på begäran. Haga Trädgård, Stockholm 3. Riks- och Allm. telefon.

KAMIN N:o 35, för koleldning aut. förbränning
Helt af sten
Fullt jämförlig med kakelugnsvärme.
I hög grad bränslebesparande.
Begär katalog och prospekt.
HANDÖLS TÄLJSTENS & VATTENKR. A.-B.
Kontor o. lager: BIRGERJARLSG. 33 - STOCKHOLM.

Att själf måla (lackera) möbler m. m. kan hvem som helst med Ripolin. 84 färgtoner. Tor-kar fort med en porslinsliknande glans. Otroligt hållbar. En bok »Om dekora-tion och målning» jämte fullständiga färgskalor erhålles gratis och franko. Le Ripolin, 24 Smålandsgatan, Sthlm.

Enekorgar, starka, välarbetade m. galv. järntrådsförstärkningar för alla olika behov ytterst billigt från **Rönneådalens Slöjdindustri,** adr. **Stockamöllan.**

Serravallo's

Kina-Vin med Järn!

Vid Hygieniska Utställningen i Wien 1906: Statspris och Hedersdiplom samt Guldmedalj.

Stärkande medel för svaga, blodfattiga och rekonvalenscenter. — Aptitretande, nervstyrkande, blodrenande medel. Förträfflig smak. Över 7,000 rek. af läkare.

J. Serravallo, Kungl. o. Kejs. Hoflev.,
Triest (Österrike).

Till salu & apoteken i flaskor om 1/2 l. & Kr. 2.50 o. om 1 l. & Kr. 4.50.

år kr. 3:50. Kan även erhållas i lösnummer å 60 öre.

Nr 112. Emanuel Swedenborgs skrifter finnas hos förläggaren, 50 Kammarkaregatan, Stockholm. Katalog sändes gratis.

— Är det Em. Swedenborgs efter år 1745 skrifterna arbeten (d. v. s. de teologiska), som »Vetgirig» afser, tillräder jag eder att från närmaste bokläda rekvisitör hans »Himmel och helvete», med hvilket arbete studiet lämpligast begynnes (Folkupplagan pris 1 krona). Detta är t. ex. det arbete, med hvilket översättningen af Sw:s skrifter till japanska blifvit inledd. — Där finner ni på sista sidan en fullständig förteckning å de teologiska arbetena jämte prisuppgifter.

En fullständig förteckning på alla hans skrifter lämnas i »An abridged chronological list of the works of Emanuel Swedenborg, compiled by Alfred H. Stroh and Greta Ekelöf, utgifven 1910. — Önskas en inledande öfverblick öfver Sw:s lif och betydelse, hänvisas till Alfred H. Stroh's på moderna forskningar grundade, populärt skrifna bok »Grunddragen af Swedenborgs lif», 1908. (Pris 1 krona.)

— Vetgirig har bref på Iduns red.

Nr 113. Sprätta af alla band, ströriktigt med syrsalt öfver, tag en styf liten borste som doppats i varmt vatten och borsta riktigt grundligt tills hatten ser någorlunda ren ut, skölj den under en vattenkran så att intet syrsalt har blifvit kvar; uthänges att torka i solen.

Nr 114. Äro frostknölarne för stora är det rådligast att genast söka läkare. Använd inga trånga skodon, utan mjuka filtskor eller tofflor och lägg dagligen salubrinomslag på samt mjuka upp dem med lanolinkräm.

Nr 115. Läs Hjärtstedts Svenska skolor och utbildningsanstalter. K.
Nr 116. De flesta liförsäkringsbolag hafva äfven sjukkassor. Kvinnliga kontorist- och expeditörföreningen Jakobsgatan 20, Stockholm, lär nog ge upplysningar. Jag tror att de ha egen sjukkassa.

Nr 117. Se efter i tid ingstaxan på postkontoren eller gå in på Kungl. Biblioteket, det är enklast. K.

Nr 118. Gärna vill jag svara på er fråga och på bästa sätt hjälpa er. Ni kan sälja te, men det behöfs inte att ha teet hemma hos er, utan ni upptar endast rekvisitioner och sänder rekvisitioner till den tefirma ni representerar och så sänder denna teet direkt till kunden. Jag har sett en sådan affär annonsera. Men för tillfället kan jag ej taga reda på namnet.

Däremot kan ni själf med all säkerhet genom en annons i tidningen, främst i Idun, komma i förbindelse med en eller annan teaffär, hvilken, på sätt nämnt, kan låta er sälja te för sig, naturligtvis mot lämplig provision. Ni får förteckning öfver teernas olika pris och genom att så visa dessa för edra vänner eller i nödfall tillskrifva dem och ge dem uppgift på teernas priser, skall ni med all säkerhet få rekvisitioner. Ni kan också, för att erhålla god biförtjänst samarbeta med en dam, som annonserar just i det nummer af Idun — nr 18 — där er fråga stod inne. Hon säger i annonsen, sista sidan i numret, mellersta spalten, näst öfversta annonsen — men ni kan läsa den själf. Vidare kan ni bli ombud för en orgelfirma, som just nu annonserar efter ombud och som säger sig ge hög provision vid försäljning af deras prisbelönda orglar. Firman tecknar sig K. E. Söderberg, Myckle, Skellefteå. Egentligen bör man i främsta rummet, när man vill förtjäna pengar, tänka på en eller annan liten färdighet eller talang som man har. Ty då har man något säkert att bygga på. Jag var väl inte stort mer än 10 å 12 år då jag började, just på grund af min musik, få en liten handkassa. Sedan jag konfirmerats gaf jag musiklktioner, fick efter hand 22 elever. Det blef pengar. Sen »skref jag i tidningar». Blir det inte stora summor, så blir det alltid något. Huset får ju skötas i främsta rummet. Skrifning endast på lediga stunder som nöje. Ebon.

— »Lilla Smäländskan» har bref på Iduns redaktion.

— Som jag direkt från ett par fabriker i Schweiz tar hem såväl vita tyger, näsdukar som schweizerbroderier och äfven antar agenter i landsorten, undrar jag om ej detta kunde lämpa sig för eder. Agenter för te och kakao finnas så många öfverallt så märkna för dem kan ju ej blifva så stor. I den händelse ni reflekterar å detta så tillskref Elisabeth Hedenblad, Norrtullsgatan 10, 3 tr., Stockholm, och lämnar jag då alla upplysningar som behöfas.

Nr 119. I föreningen Bikupan, Stockholm, kan ni afyttra dylika varor. Men de mottagas icke direkt utan genom någon person bosatt i Stockholm, som emottager kvitto för inlämnade varor, och efterhörn om de blifvit sålda samt uppbar betalning. Varan skall vara märkt med pris jämte beräknat 15 proc. som tillfaller Bikupan. Maj.

Nr 120. Bäst att vända er till närmaste myndighet eller till läkare för att efterhöra den saken. K.

Laurenti Cough Lozenges

Hustor, plågar mig. Cough lozenges smaka härligt och kuras genast i stamman!

Laurenti Cough Lozenges (preparerade läkripastiller), världens yppersta hostpastiller, innehålla för halsen södmande och slämsande ingredienser. Verka skyddande mot förkylning (hosta, besatt katarr) genom att hålla svalget fuktigt. Borttaga klättning i halsen. Säljes öfverallt i ruller å 20 öre.

Kläck kycklingar

med »Hönan», billigaste, mest lätt-skötta och tillförlitliga äggkl.-apparat för 20 ägg, fostermor. Kompl. med bruksanvisn. 10.50 franko. Begär prospekt. Importagenturen, Malmö 15.

Nr 121. Läs Hjärtstedts Svenska skolor och utbildningsanstalter eller också Kvinnligt yrkesregister för 1911 (se annons i Idun nr 18). Det är inte godt att svara, då man inte vet hvad ni passat för eller hvad ni anser som »en liten god inkomst», 1,000 eller 3,000? K.

Nr 122. Ett väl bepröfvadt recept på god apelsinmarmelad. 1 duss. apelsiner, 2 citroner, 6 3/4 kg. toppsocker, 8 lit. vatten.

Efter att ha tvättat apelsinerna och citronerna, skär man dem i fina strimler tvärsöfver. Under skärningen borttagas kärnorna och de slamsiga vita delar, som från båda ändar stöcka in i frukten och öfver dessa slås litet kokande vatten.

De 8 literna vatten kokas upp och hållas öfver de uppskurna apelsinerna och citronerna, hvarefter allt får hvila öfver natten. — Nästa dag tillsättes den väl silade, geléaktiga saften från kärnorna och massan kokas tills skalen känns mjuka. Genom att behandla kärnorna för sig, undvikes den bittra smak som följer, om de kokas tillsammans med frukten, på samma gång som smaken blir fylligare än om de inte togos med alls. Dessutom är det ju en fördel att ej hafva kärnorna med i marmeladen. Då skalen äro mjuka tages grytan af elden och massan får åter stå till följande dag, då den kokas tillsammans med sockret tills marmeladen är fullkomligt klar. Efter att ha svalnat något upphålles den på burkar. Marmeladen är till följd af den stora vattenmängden billig, samt geléaktig och utomordentligt god. Håller sig länge. Lady Ver.

Nr 123. Läs solidarböckerna af Elsa Torne, och Iduns kokbok, Aktiebolaget Ljus förlag, Stockholm. K.

Nr 124. För den som icke vill lägga ner alltför mycket på sina kläder skulle jag vilja föreslå en vacker linneklädnad i linnefärg med grofva spetsar för förmidagsbruk samt en ljus toalet i elegantare material t. ex. foulard eller shantung, lämpad att använda vid fester utomhus och sålunda hvarken alltför dekolerad eller försedd med alltför långt släp. Till detta en lång kappa exempelvis af tussore och en elegant hatt. K.

Nr 125. Skaffa några knutna saladshufvuden, tag bort de yttre bladen och skölj väl de inre gula och veckiga samt lägg dem att torka på handduk.

Köp god huile d'Olive, och gör en blandning af 3 delar olja och en del ättika (eller citronsaft) samt därtill peppar och salt efter smak. Senap och socker kan också tillsättas om så önskas. Rör väl om och blanda med bladen. Serveras till stek eller som mellanrätt. K.

DIALON

Tusentals Professorer och Läkare rekommendera DIALON såsom det verksammaste och angenämast inströper för såväl små barn som vuxna; mot stark utdunstning, skoksfak, inflammation och rodnad i huden, vid brännår, hudklåda, liggsår och talrika hudsjukdomar. — Finnes å alla apotek.

DIALON ENGELHARD'S
ANTISEPTISKA
Pris 80 öre
DIACHYLON
SÄRPUDER

Citronil,

härlig, svalkande, hälsosam, framställd af rösocker och citronsaft.

A.-B. Pomril, Stockholm.

RIKS 102 85, 106 85. ALLM. 76 86, 95 01.

Chromol-såpan

gör tvätten bländande hvit!

Tillverkas endast vid
A.P. SJÖBERGS FABRIKER
MALMÖ

UNDERVISNINGSV. guvernant, helst äldre, finn, genast plats i tjänstemann. på landet att underv. 2 små flickor i vanl. skolämnen, språk o. musik, o. dessutom hjälpa till med inomh. föref. görom. Lön 200 o. fri resa. Sv. till »Godt hem», Krokstad Bohuslän p. r.

EN bildad flicka med lugnt och godt sätt önskas för att sköta 2 barn om 5 och 7 år. Svar till »55», Saltsjö-Ströningen p. r.

TILL herrgård i Halland sökes 1:sta sept. en musik. o. dugl. lärarinna att undervisa 3 flickor (äldsta 13 år) i vanliga skolämnen, språk, musik, handarb. o. gymnastik. Lön 400 å 425 kr. Sv. med upplysn. o. foto. till »V. I., Iduns exp.

FOTOGRAFIELEV, kvinnlig, kan få plats 1 juni eller senare. Grundlig undervisning, billig inackordering kan erhållas. Svar märkt »Foto-elev» sändes till Gumælii Annonsbyrå, Malmö.

BÄTTRE flicka, kunnig i matlagn., barnkär och villig att med husmodern deltaga i alla hushålls-, erh. plats nu genast. Medlem af familjen. Svar till »Tjänsteman», Sala p. r.

EN frisk och ordentlig bättre flicka, något kunnig i matlagning och bakning, får plats i hem på landet (mellan Lund och Malmö) att med fruns hjälp sköta hushållet. Jungfru finnes. Svar till »T. R.» Rahmsns Atelier, Lund.

FÖR en 30-årig enkel flicka finnes plats ledig i god familj som husmoders hjälp och sällskap. Kunnig i sömnad önskvärdt. Svar till »Dalarnes», Falun p. r.

LÄRARINNOR som söka platser för kommande läsår torde anmäla sig å Nya Inack-Byrån, Brunkebergsg. 3 B, Sthlm. Etabl. 1887. Ett flertal platser redan anmälda.

LÄRARINNA, villig och kunnig att undervisa 5 barn i ålder mellan 7 och 12 år i vanliga skolämnen, språk och musik, erhåller genast plats i naturskön trakt på landet. Svar jämte betyg, ålder, rekommendationer och lönepretentioner sändes omgående till Fru Ellen Gustafsson, Ålfersed.

VID bruk i Nerike, godt hem. får bildad, hushållsven flicka, kunnig i matlagning, bakning o. s. v. plats. Vid. Nya Inack-Byrån, Brunkebergsgat. 3 B, Sthlm.

Barnfröken.
Enkel, gladlynt samt musikalisk, erhåller 1:sta juni plats till vacker trakt i Norrland. Svar till »Barnfröken, Norrland», Iduns exp. f. v. b.

En bättre flicka
kunnig i matlagning och villig att deltaga i alla hushålls sysslor, får plats nu genast i prästgård på landet. Anses som familjemedlem. Jungfru finnes. Svar till Fru A. Lundblad, Löfvestad.

Hushållslärlarinna
sökes för större hushållsskola till 1 aug. Ansökan jämte betygsskrifter och uppgift å lönepretentioner insändes märkt »Hushållsskola» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm f. v. b.

Föreståndarinneplats
finnes ledig vid nybildad barnkrubba och skoloarnehem inom Vasa församling i Göteborg, att tillträda 1:sta okt. i år. Sökanden bör hafva genomgått elementarläroverk samt helst Kindergarten och barnavård. Alder ca 30 år. Vid allvarlig karaktär och intresse för barn fästes största afseende. Lön 600 kr. pr år jämte bostad i hemmet och fritt vivre af hennets mathållning. Ansökningar med betygsskrifter insändas snarast möjligt till pastorsämbetet i Vasa, Göteborg.

Med anledning af den stora

Internationella Kvinnorösträttskongressen

som afhålls i Stockholm den 12—17 juni

utkommer

Iduns Kongressnummer

den 8 juni, utgörande ett rikt illustrerat 32-sidigt festnummer med bidrag af Selma Lagerlöf, Ellen Key, Agda Montelius, Lydia Wahlström, Elin Wägner, Jane Gernandt-Claine, Signe Bergman, Professor Montelius, Gustaf Hellström m. fl., m. fl. Dessutom en kvinnlig rösträttssång »Kvinnornas lösen» af K. G. Ossian-Nilsson med musik af Hugo Alfvén.

Pris 25 öre.

Hushållerska,

kunnig i allt som tillhör ett landthushålls skötsel, får plats den 1 augusti i liten familj i Bohuslän att med hjälp af jungfru sköta hushåll bestående af 5 å 6 personer inklusive tjänare. Goda rek. fördras. Svar med uppgift om ålder och pretentioner torde sändas under märke »1 augusti», Annonsb., Östra Larmgatan 1, Göteborg.

Lysekils Samskola.

För nästa läsår plats ledig för två lärarinnor med högre kompetens. Lön enligt lag. Amnen: 1) svenska, tyska, engelska; 2) matematik och biologi; alternativt 1:sta klassens läroämnen jämte matematik eller kristendom. Till styrelsen ställda ansökningar skola vara insända före 1 juni.

PLATSSÖKANDE

SJUKVARDSPATIS sökes hos sjuklig herre eller dam. Svar till »Sommararen 1911», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

16-ÅRS flicka önsk. sommarplats i större landgård som läshjälp åt 8-9 års flicka. Har genomgått 6 kl. i elementarskola. Goda betyg. Svar »Frisk, Gladlynt», S. Gumælii Annonsbyrå, Göteborg.

MOT fritt vire önskar ung lärarinna få vara i bättre familj under sommaren för att deltaga i husliga göromål ell. ock som hjälp medfölja någon familj till badort. Svar till »Lärarinna», Sävsvjöd p. r.

UNG, bildad flicka, som genomgått hushållsskola samt kurs i sömnd, söker plats i familj eller hos någon ensam dam, helst i närheten af Stockholm. Små pret., goda rek. Svar till Post-fack 14, Visby.

BADGÄSTER. Lärarinna önskar som hjälpreda medfölja ensam dam eller familj till badort under någon tid af sommaren. Tacksam för svar under adr. »Lärarinna i Bergslagen», Iduns exp. f. v. b.

SMÅSKOLELÄRARINNA önskar plats i treflig hem från 1 juli-15 aug. Är villig läsa med nybörjare och deltaga i lättare sysslor. Svar till »Familjemedlem», Almvik p. r.

UNG flicka önskar under sommarferien plats i familj för att läsa med mindre barn. Är även villig att deltaga någ t i hushållet. Svar till »Sidelklist 18 år», Lund.

ENKEL, anspråkslös flicka, önskar under sommaren mot fritt vire plats i familj. Helst i Södermanland. Svar till »Arbetsamt», Iduns exp.

EN bättre flicka önskar plats på större gård på landet att deltaga i husliga göromål. Inga löneanspråk. Svar till »20 år», Iduns exp.

TVA bättre flickor önska plats på större gård på landet att deltaga i husliga göromål. Inga löneanspråk. Svar till »Greta och Lilly», Iduns exp.

FJÖCKA önskar mot fritt vire plats att biträda i hushållsgöromål, event. juli-aug. Svar till »S. M. P., Rånnum.

MANGSIDIGT utbildad slöjdlärlinginna även kunnig i barnvård, kindergården och hushållsskötsel, önskar plats från den 20 juni till 20 aug. i treflig familj på landet eller som hjälp och sällskap på resa eller vid badort. Svar till »23 år», Iduns exp., Sthlm.

EX. sjukgymnast med bästa rek. i in- och utlandet önskar genast plats i familj. Villig vara behjälplig med ferekom. göromål. Musikalisk. Svar till »Små lönepret.», Iduns exp. f. v. b.

FOLKSKOLLÄRARINNA (elementarbildad) önskar plats under sommarferien. Undervisar även i språk och musik på lägre stadiet. Svar till »Fria resor, fritt vire», adr. Pålshoda.

EN ung dam af god familj önskar plats i mindre familj eller hos ensam dam i Stockholm eller dess närhet att biträda med förekommande göromål. Svar till »Små löneanspråk», Postkontoret, Linnégatan.

STUDENTSKA, undervisningsv., elev vid Högr. lärarinnesem., önskar plats som guvernant. Svar t. »G. H.», und. adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockh.

LÄRARINNA önskar under juli mån. komma i en treflig familj på landet. Villig läsa med barn och deltaga i hushållet. Svar till »O. A.», Strängnäs p. r.

I godt hem sökes plats af bildad, hushållsvan flicka, kunnig i matlagning, bakning, syltning, alla husliga bestyr, där jungfru finnes för grofva göromål. Goda betyg. Svar till »Arbetsamt-duglige», Sv. Teleqramb., Sthlm.

Sommarkondition

önskas af fil. kand. med flerårig lärarepraktik. Svar till »29 år», und. adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm f. v. b.

Ung, kvinnlig sjukgymnast

önskar plats i hädshöfdinge- eller annan familj där även skrifögöromål kan påräknas. Svar till »Gymnast 19», Iduns exp.

Sommarkondition

önskas af ung exam. musikalisk, tysktalande lärarinna. Svar till »Plikttrogen» und. adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm f. v. b.

INACKORDERING kan erhållas i privat familj, invid Ulricehamn. Vackert läge nära sjö och skog, härlig luft. Svar till »Privat», Ulricehamn p. r.

UNG musik. flicka önskar inack. i treflig familj, under sin semester i sept. Vid badort eller vacker trakt på landet. Svar till »Bank», Iduns exp. FINNES det någon prästfamilj som under sommaren skulle vilja emottaga en enkel, frisk och stark väluppfostrad 16 års flicka för konfirmation, mot att hjälpa till i hushållet. Tacksam för svar under adr. »16 år», Sala. EN skolflicka kan för höstterminen er-hålla god och billig inackordering. Om-sorgsfull vård och hjälp vid läxläsning utlofvad. Piano finnes. Stockholm, Karlavägen 15 a. Norström.

DAM, som önskar bo obemärkt, kan få god inackordering i vacker trakt på landet, hos ensam fruntimmer, till moderat pris. Svar till Fru Johansson, Johannislund, Brännarp.

UNG flicka af god familj, som genomgått hushållskurs, önskar under sommaren för vidare utbildning vistas å herr- eller prästgård med ungdom. Svar med prisuppgift till »B. N.», Iduns exp.

ALDRINGAR! Nu ell. i höst pålitl. vård och god inack. i gammalt godt hem i mindre stad. Svar snarast t. »En lugn vrå», Sv. Dagbl., Sthlm f. v. b. **SOMMARBOSTAD**, 3 å 4 möblerade rum, stor veranda, balkong, kök med servis samt bekvämligheter att hyra i villa liggande i vacker trakt af Skåne. Svar märkt »SommARBOSTAD» sändes till Gumælii Annonsb., Malmö.

I DALARNA, Smedsbo Pensionat och Hvilohem, lugn och stärkande rekreati-onsort, erbjüdes god inackordering från 1 juni till moderat pris. Fru Malin Lissel, adr. Aspeboda.

VÄNLIGT HEM i prästgård på landet, vackra Sörmland, erbjüdes snäll och stillsam herre eller yngling, gärna s. k. mindre försiktigomen, eller som behöfver god ledn. eller hvila, tillsyn till studier o. d. Tillfälle till slöjd, trädgårdssarb. m. m. Pris 600-900 kr. pr år. Svar till »Pastorn», Solberga, Vagnhärads. Riks Vgnh. 32.

MÖBLERADE rum med eller utan inackordering på längre eller kortare tid. Förstkl. hus, ell. ljus, badrum. Prim. ref. Vidare Fru Carl Dillner, Hornsgatan 4 III, Stockholm.

Ungdom.

För dem som önska tillbringa pingst-helgen på landet eller dem som vilja njuta af vacker natur vid skog och sjö erbjüdes god och billig inackordering. Hushållselever mottagas också. Svar till »Officersdotter», Alvesta.

Gåsö Hafsbad

vid stora segelleden till Lysekil. Ren, härlig luft. Nybyggd restauration. Bästa bad, spec. gyttebad. Utmärkta strandbad. Tillgång till segling och fiske. Billiga afgifter och lefnadskostnader. Öppnas 15 maj.

I Tranås

finnes en möblerad våning af en händelse att få hyra öfver sommaren fr. 1 juni. Ljus o. treflig, 2 balkonger o. andra bekvämligheter. Närmare meddelar Kamrer Krouthén, Tranås.

Ulf Sjukhem,

Järfva. God vård och godt kök. Moderata priser. Utmärkta kommunikationer. Allm. Tel. Ulriksdal 11.

Väsby Sjuk- och Hvilohem,

5 min. prom. fr. Väsby station, mottager nervsjuka och klena till moderat pris. Läkare i närh. Ex. sköterska. Allm. Hammarby 36.

Ribbingehäcks Pensionat och Hvilohem

rekommenderas. Högst läge i löf- och barrskog. Härliga bad, varma och kalla, fiske, skogspromenader. Godt bord. Moderata priser. Förfrågn. be-svaras Uppsala Riks 672 samt Österunda 7 öfver Enköping. Vördsamt Augusta Sjögren.

Vacker sommarbostad i Norrtelje för badgäster.

3 ljusa, soliga och väl möblerade rum med stor tambur finnes att hyra i närheten af societetshuset i Norrtelje för personer som äta ute. Rikstel. i tamburen. Vidare underr. pr Riks 134 Norrtelje eller genom Sjukgymnasten vid badanstalten, Fru Alma Rohjan, Schelegat. 4, 2 tr., Sthlm, mellan 1-3 hvarje dag.

Å egendomen Ström

i naturskön trakt, 25 minuters promenad söder om Saltskogs järnvägsstation, emottages sommargäster. Ströms pensionat, Saltskog.

Warfsholms Pensionat,

Klintehamn, billigt, hemtrefligt. Varm-, kall-, kneippbad, härlig sandstrand. Täta utflykter. Naturlif. Brevväxla maj: Hr Wöhler, Hospits, Vasagat. 10, Stockholm.

Nervsjuka

mottagas i privat sjukhem i Småland. Ljusa trefliga rum. Van sköterska. Godt bord. Läkare på platsen. Svar till Fru Amanda Iverson, Ivenäs, Ljungby.

Treflig inackordering

önskas af fem flickor, en juni, två juli och två aug. Svar till »Semester 1911», Östgöta Correspondenten, Linköping.

För äldre dam

som önskar inackordering i ett gladt hem stilla hem finnes tillfälle att nu ell. till hösten få ett soligt rum nära Karlavägen. Om så önskas, kan egna möbler medtagas. Bästa referenser. Vidare pr rikstelefon Öst. 311.

Bad orb (Deutschland) **Naturvarme Kohlensäure Soolbäder, Herzleiden, Rheuma etc.** Villa Saline, Haus I. Ranges. Fordere Prospekt.

Sunnansjö Pensionat, beläget i en af Dalarnes vackraste trakter, vid sjön Wessman. Angb.- o. tåg-förb. via Ludvika. Adr. Sunnansjö, Dalarna.

Treflig inackordering

önskas (helst i skärgården, event. skog och sjö) af kvinnlig kontonist under tiden 6 juni-27 juni. Svar med prisuppgift till »Semester», Östg. Corresp., Linköping.

Fru Gina Svensons Pensionat i Fiskebäckskil rekommenderas.

Styrsö Hafsbad

i Göteborgs skärgård. Mildt och jämnt klimat. 50 minuters inomskärsresa fr. Göteborg. 1:a klass Hotell, Restauration, Bad m. m. Läkare: **A. Kuylenstierna**, Göteborg.

Bie Vattenkuranstalt. Kneippbad. Skogs-luft. Enkel och sträng lefnadsordning. Läkare: **Astley Levin**, Sthlm.

Borg Kneippbaden. Sommar- och vinterbad, elektriska bad, Kneipp kallvattenkur, solbad. Utmärkta bostäder o. inack-ställen. Läkare: **Walter Bergwall**.

Borgholm Kurort och hafsbad med syd-ländskt öklimat. Utmärkta bad. Tidsenlig utrustning. Vål fungerande vatten- och kloakledning. Läkare: **Johan O. A. Bergqvist**, 38 Linnég., Sthlm.

Bästads Hafsbad o. Kuranstalt 1/2-1/2. Mildt, jämt klimat, härligt läge, en af västkustens naturskönaste badorter. Läkare: **Dr G. Krikortz**, Sjukgymn. **E. Jacobsson**.

Dalarö Hafsbad. Vällk. kur- och rekrea-tionsort. Naturskönaste läge; hälsosamt klimat. Gytte-, tallbarrs-, kolsy-rebad etc., sjuk. Läkare: **G. Heyman**. Upplys. om rum Riks. 11. kl. 11-3 e. m.

Djursåtra Brunn, Versås. Lugnt, stilla, enkelt. Högst och fritt läge. Järnkällor. Vålsvervade bad. Het-luft. Omsorgsfull massagebehandling. Bil-ligt. Läkare: **D. Liljeqvist**, Uppsala.

Fiskebäckskil Hafscuranstalt vid Västkusten. Ren, dammfri hafsluft. Alla sorters bad. Massage och sjukgymn. Billiga lefnadskostnader. Läkare: **Nils Tidmark**.

Fjällnäs Sveriges högst belägna luftkur- o. rekreati-onsort, c:a 800 mtr ö. h.; dock i björkregionen. Härlig natur, renaste luft. Ej lungotspatienter. Bad. Läkare: **P. Zejdliitz**, Uppsala.

Furusund Hafs- o. Gyttebad i Sthlms norra skärg. v. stora segel-leden 2 1/2 t. resa m. eleg. ångare fr. Grand Hôtel. Alla sort. bad. Billiga bost. 1:a kl. restaurant. Läkare: **K. Sahlberg**.

Grennafors vid södra stambanan. Berömd järnkälla. Gytte- o. medic. bad. Mildt barrskogskli-mat, härlig luft. Sjö. Bost. i brunnspar-k. Adr.: **Moheda**. Läkare: **O. F. Nyquist**.

Hälsans Brunnansst. Hälsingborg, vid Öresund. Radioaktiv, koksalt o. järnkälla. Alla badf. Reumatism, mag-sjukd., skroful, åkommor. Läkare: **Dr A. Björkman**, Hälsingborg.

Helsjön Gyttebad och kuranstalt. Alla brukliga badf., spec. gytte-m.-b. Godt bord. Natursk. barrskogst. Ren o. hög luft. Postadr.: **Horred**. Rikst. Läk.: **Em. Westerberg**.

Hindås Sanat. & Turisthot. V. Sveriges förnämsta o. natursk. rekrea-tionsort, milslånga skogsprom. Öppet året om. Läk.: **Dr M. Matell**. Begär prosp. i Bröstsjuka mott. ej.

Hjo Badanstalt. Sundaste läge i den för-tjusande Guldkroken vid Vättern. Utm. bad. Goda bost. Läk.: **Prof. J. Vilh Hultkrantz**, Uppsala; för gymn. o. mass. **Dr Hj. Ekberg**, Sthlm.

Lannaskede Härl. läge å Småländska högländetiskog ik trakt. Berömd järnkälla, naturl. radioaktivt vatten. Alla brukl. badformer. Kneippb. Läkare: **Sigge Wikander**, Sthlm.

Ljungkile, förträfflig rekreati-onsort, med väl serverade bad. Apotek. Järnkälla. Nytt societetshus. Öppen 1 Juni-1 evt. 15 Sept. Angb.- o. järnvägst. Läkare: **Nath. Dahlberg**.

Loka, vid Bergsl. järnv. Säs. 7 juni-7 aug. Terminsländan. Renmat., hjärtfel, neurastheni. Berömda gyttebad jämte alla vanl. badf. Öfve-läk. **Lifm. I. Hedenius**, vik. **Dr G. Rystedt**, Sthlm.

Medicinska förfrågningar besvaras af resp. läkare och för närmare upplysningar hänvisas till den af Sv. Kurortföreningen utgifna publikationen »Svenska Bad- och Kurorter» (tillgänglig i bokhandeln) och till de olika kurorternas prospekt som erhållas genom kamrerkontoren samt Svenska Bad- och Turisttidning och Svenska Turistföreningen i Stockholm.

Pension Tyskland.

Frau Geheimrat Neumann, Cassel, Kärthäuserstrasse 1, nimmte einige junge Damen bei sich auf zur gründlichen Erlernung der deutschen Sprache. Angenehmes Heim, gute Verpflegung. Auf Wunsch Anleitung im Haushalt. Gelegenheit zum Studium der Musik etc. Beste Referenzen.

Praktisk Husmoderskurs,

1 juli-1 okt. Matlagning, konservering, konstväfnad, linneväfnad m. m. Närmare meddelar Fru Frida Olsson, Norrgård, Kalmar.

Stjernfors Pensionat och Hvilohem.

Angenäm sommarvistelse. Utm. rekreati-onsort alla årstider. Ref. Stockh. Rikst. 6812 - 11848, Allm. 22187. Adr.: Koppberg. Rikst. 86.

Inackordering

kan erhållas, äfven på kortare tid, ensamt eller deladt rum hos Fru Maria Plig-Gyllenbåga, Artillerigatan 24, 3 tr. Allm. Tel. 22 223.

Ny sommarkurs

tager sin början vid Katrineholms Praktiska hushållsskola den 10 juli. Enklare och finare matlagning, syltning, saftning, charkuteriarbeten, bakning etc. Slöjdskurs utan förhöjd afgift. Samkväm och utflykter. Kompetenta hushållerskor utbildas på fem månader. Platser anskaffas. Begär prospekt mot dubbelt porto från Praktiska skolan, Katrineholm 3.

SVENSKA KURORTFÖRENINGEN.

Lundsbrunn Hålsobrunn och badanstalt. Högst o. torr läge i natursk. trakt nära Kinnekulle. Vidsträckt parker. Berömd järnkälla, starkt radioaktiv. Billigt. Läk.: **E. Pontén**, Göteborg.

Lyckorna Hafsbad och klimatisk kurort i härlig natur å västkusten, kranad af yppiga, skogsklädda höjder. Läkare: **M. Blumenthal**, Sthlm.

Lysekil Klimatisk kur- och rekreati-onsort. Utmärkta gytte-, krenznacher-, half- och hafsbad, sjukgymnastik, massage. Tidsenliga anläggningar, billiga priser. Läkare: **Prof. A. Wide**, Sthlm.

Malen, Bästads Fullständig kurort. Varm- och hafsbad. Vidsträckt barrskog. Gymnastik, brunnsdrickning, dietisk behandling. Leksuga. Lekledarinnor. Läkare: **L. Reuter**, Sthlm.

Marstrand Hafscuranstalt med ut-märkta bad, spec. gyttebad, goda kommunikationer, billiga lefnadskostnader. Läkare: **J. Bauman**, Marstrand.

Medevi Skogssanatorium. Berömda järnkällor med radioaktiv utstrålning. Utmärkta gytte- o. halfbad. Sol- o. luftbad. Kalla bad i Vättern. Terrängkurer. Diet. bord. Läk.: **G. Bergmark**, Uppsala.

Mörsils Sanatorium i fröstsjuka, Jämtland. Öppet året om. Ren, stark fjällluft. Lätta komm. Första kl. bord. Elektr. belysn. Rikstel. Öfverläk.: **T. Horney**, Mörsil.

Mösseberg Vattenkur. o. sanatorium, 1,100 fot ö. h. Öppet hela året. Nauheimerb. med fyt. kola., elektr. ljusb. Inhalatorium. Röntgen- o. Högtrekvensafd. Läk.: **Fr. Odenius**, Sthlm.

Nybro Brunn- och badanstalt. Skogs-klimat med präktigt barrskog. Torr grusgrund. Nytt varmbadhus. Solbad. Elektriska gödjlusbad. Billigt. Läk.: **Doc. Kj. O. af Klercker**, Lund.

Nynäs Hafsbad modern, förstklassig sommar och vinterkurort med fullst. vattenkuranst. och alla moderna kurmedel. Mildt klimat, härligt läge. Läkare: **O. F. Åberg**.

Porla Brunn. Berömda, kraftiga järnvatten. Fullst. badanstalt. I termin: 1 juni-1 juli; II termin 5 juli-2 aug. Postadr.: **Porla**. Läkare: **Lifmedikus: E. O. Lidin**, Sthlm.

Ragunda Vattenkuranstalt och hälso-källa i Östra Jämtland. Vackert läge vid den härliga Hammarforsen, mildt klimat. Postadr.: **Hammarstrand**. Läkare: **Fredrik Bergvall**, Sthlm.

Ramlösa 205:e säsong. Järn- och Neuenährliknande alk. källa: kall-, Nauheimer-, varmvattenkur; gyttebad. Radiokur. Spec. diet för socker-, gikt-, njursj. & afmagringskur. Läk.: **E. Lander-gren**, Sthlm.

Ronneby Brunn. Starkaste järnkällor, massage-, ljusb., hafsbad, kallvattenkur, dietkur. Läk.: **Gunnar Fors-ner**, Sthlm. Ensk. praktisk. dr. Riets, dr. Zachrisson, dr. Åberg.

Rostock Hålsobrunn och badanst. invid Kroppefjäll. Naturskönt, fridfullt och lämpligt för sitt ändamål. Ytterst moderata priser. Str. och adr.: **Dals-Rostock**. Läk.: **F. Fröblom**.

Ryds Brunn- och Badanstalt. Sve-riges äldsta kneippkuranstalt. Naturskönt läge. Barrskog och insjöar. Lugnt och stilla. Läkare: **H. V. Kindblom**, Ryd.

Saltsjöbaden 1/2 t. från Stockholm. badsanatoriets öppet hela året. Begär upplysning om priserna! Läk.: **Emil Zander** (till 1/6) o. **Olof Sandberg**.

Skagersbrunn vatten- och luftkurort med järnkällor i Östra Värml. Härl. barrskog. Alla badformer. Sommarsäs. 1 juni-1 sept; öfriga årstider hvilohem. Läk.: **G. A. Alvin**, Sthlm.

Strömstad Hafscuranstalt. Skyddadt läge. Mildt hafsklimat. Berömda gyttebad. Järnkälla. Säsong 1 juni-15 sept. Läkare: **A. Berghel**, Stockholm.

Särö Hafsbad och kurort. Rik vegetation, Härliga promen. med utalcksplat. Öppen året om. Tåg med Göteborg 18 ggr dagl. Läkare: **Georg Engstrand**, Sgrö.

Sätra Brunn. 1,4 mil från Sala. Stillhet, enkelhet. Barrskog. Gyttebad, gymnastik, massage; särskild matordning för magsjuka. Öppen 12 juni-12 aug. Läkare: **R. Friberger**, Uppsala.

Söderköping Brunn och bad. Fullständig badkur. Nauheimerbad. Elektr. ljusb. Sjukgymn., mass. och helluftsbek. Utm. skogspromen. Enk. lefnadsätt. Läk.: **R. Alnberg**, Sthlm.

Södertelje Nytt badhus och societets-hus. Utvidg. badhot. Spec. **Tvålmassage**, el. **ljusb.** Läk.: **Axel Hellstenius**, Sthlm. För mass. o. gymn. dr. **N. Wennström**, Sthlm.

Tranås Vattenkuranstalt, öppet året om. Alla varma och kalla bad. Fullst. Kneippbehandling. Mild och ren luft. Naturskönt läge, vidsträckt barrskog. Billiga priser. Läkare: **H. Tham**, Tranås.

Trosa Bad- och sommarvistelseort. Naturskönt läge. Ren och stärkande luft. Utmärkta varm- och saltsjöbad. Tvänne läkare på platsen.

Tulseboda Brunn- o. kurort. Kyrkhult, Blekinge. 1 juni-1 sept. Natursk. läge i högt ligg. skogstr. Utm. bad, stark järnkälla. Apotek. Bill. lefnadskostnader. Läkare: **E. Kinnvall**.

Tyringe badanstalt & sanatorium. Öppet året om. Alla nu brukl. badformer. Naturskönt läge. Ren, stärkande luft. Mildt syd. klimat. Billiga lefnadskostnader. Läkare: **O. Reimers**, Tyringe.

Ulricehamns Sanatorium och badanstalt. Öppet året om. Vidstr. skogsomr. Mer än 800 m. öfv. hafvet. Alla brukliga badformer, äfven elektriska. Läkare: **Johan A. Andersson**, Sthlm.

Varberg Hafsbad och gyttebadanstalt. Bästa hafsbad, spec. gyttebad. Elektr. ljusb. Billiga afgifter och lefnadskostnader. Läkare: **Lifmedikus Emil Jacobson**, Stockholm.

Visby Varmbads- och Kneippkuranstalt. Mildt öklimat. »Ruinerernas stad». Nytt: Kneippbyn m. lufthydd. o. solb. m. dusch i skogen o. kontin. strandb. v. öppna hafvet! Läk.: **K. Kallenberg**, Sthlm.

Värmlands Eda vattenkuranstalt o. järnkälla. Natursk., högt läge. Milsvida furuskogar. Alla brukliga badformer, spec. gyttebad. Läkare: **Docenten, Med. Dr. A. Levertin**.

Öregrund Hafs-anst. Härl., friskt läge. Goda o. bill. lefn-förh. Lifl. ångbåtskommunikat., alla brukl. badf. Gytte- & Nauheimerbad. Läkare: **Viktor Huss**, Öregrund.

Östhammar Hafsbadanstalt. Skyddadt läge vid vik af Ålands haf. Berömda gytte- och tvålmassagebad för gikt och reumatism. Härlig haf- och skogs luft. Läkare: **Dr Henrik Berg**, Sthlm.

Gymnastikdirektörsexamen
 afläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid
Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
 Ny kurs börjar 9 sept.
 Prospekt gen. **kapt. J. Thulin, LUND.**

Doktor A. Kjellbergs
 kurs i massage och sjukgymnastik.
 Begär prospekt! Stockholm.
 Mästersamuelsgatan 70.

Med. Dr. E. Kleens
 (ett-åriga) kurs i Massage och Sjukgymnastik (för damer) börjar den 1 okt. kl. 10 f. m. Nr 37 Mästersamuelsgatan. 2 tr. upp. Prospekt begäres städes under adress **Saltsjöbaden.**

Lindmans privata förlossningshem,
 Hornsgatan 68, Stockholm. Allm. tel. 13302. Rikstel. 12687. Operationsrum och särskildt förlossningsrum. Examinerade sköterskor. Begär prospekt.

Dr. Heims Laxin-Konfekt
 välsmakande fruktbonbons
Idealiskt Afföringsmedel.
 Erhålles å hvarje apotek 1 Kr. per ask.
 Generellagent: **Hovans Droghandeln, Göteborg**

OATINE är idealet af en ren, snövit och varaktig Crème. Oatine aflägsnar reformar och hudrodnad o. rensar porerna från smuts. Vid rationellt bruk blir huden klar och vacker. Oatine puder, tvål o. balsam. Tillbakavisa dåliga efterterapier o. mottag endast **Oatine** i hvid burk med grönt lock **The Oatine Co., London.** Oatine finnes öfverallt samt hos **A. W. Nording, Biblioteksgatan 11 och Drottninggatan 68, Stockholm.**

Astrid Wittborn,
 Manicure, Pedicure, Ansiktsbehandling.
Brahagatan 6, II. Riks Östermalm 437.
 Allm. 19716. Mottagning 11-6.

Medel mot grått hår!
 Enda tillförlitliga, 300 gr. flaska 5.50.
 Endast i **Fanny Gelins Parfymmagasin, 5 Malmtorgsgatan, Stockholm.**

Momentan. Basta fargmedel för hår och skägg. Är för hälsan oskadligt. Verkan ögonblicklig. Fäller e. vid tvättning. Pris 5 kr. per sats.
Ziwertz Bftr., Göteborg.
 Återförsäljare rabatt.

Javana Lelu
 det bästa medel för erhållande af långa ögonfransar och tjocka ögonbryn. Pris 6 kr.
Franska Parfymmagasinet, 21 Drottninggatan 21, Stockholm.

Champoing.
 (Majorskan Edmanns, Varberg)
 Rengör fullständigt håret. Borttager mjäll, ger glans. Intyg från handelskemist. Förnämsta parfymaffärer.
 Ni ger ny näring åt Ert hår genom dagligt bruk af **EAU DE QUININE** från **Ed. Pinard, 18 Place Vendôme, Paris.**

CARLSSON'S KAKOR
TALLBARRSOLJE-KARAMELLER
 Tillverkade af vår prisbelönta AKTIA-TALLBARRSOLJE och prima socker. Finnes att tillgå å alla apotek samt i de flesta affärer.
ABAPOTEKÄRE ALFR. CARLSSON'S
 ENKAS TALLBARRSOLJEFABRIK
 JÄDÄPÅNG-SWEDEN
 PRIS 50 ÖRE

Kvinnliga Utbildningsskolan Villa Hult,
 (f. d. Villa Hults Hushållsskola)
 belägen vid den vackra kurorten Kneippbaden anordnar för sommaren från 1 juni till 1 sept. billighetskurser i matlagning (äfven vegetarisk), bakning, konservering, syltning och beredning af konfekt på 1, 2 och 3 månader, med tillräde den 1 och 15 i hvarje månad. Skickliga lärarinnor. Tillfälle till nöjen och förströelser. Prospekt sändes och förfrågningar besvaras af föreståndarinnan **Fröken Ella Hult, adr. Kneippbaden. Tel. 758.**
 Obs! Elev, som så önskar, kan specialisera sig på ett eller flera ämnen.

Örebro Kindergarten-Seminarium, Oskarsparken 7. Ny teor. prakt. kurs begynner nästa 15 september. Utmärkt verksamhetsfält för unga flickor. Begär prospekt och upplysningar genom föreståndarinnan **Fröken Maria Kjellmark.**

Vid Strängnäs Hushållsskola
 anordnas en sommarkurs som börjar 15 juni. Höstterminen börjar 15 augusti. Prospekt, ref. och upplysningar genom **Fru M. Braune, Strängnäs.**

Språk- och Hushållsskolan Fleurie utanför **Lindköping**
 börjar sitt 17:de arbetsår den 1 nästk. sept. Undervisning läsas i franska och engelska språken, i kläd- och linnesömnad, väfning, matlagning samt i alla i ett hem förekommande göromål. Pris för **helt arbetsår (8 1/2 mån.) 900 kr.**
Rosa Lönnies.

Hushållsskolan Holen,
Insjön, Dalarne,
 meddelar fullständig undervisning i såväl enklare som finare matlagning, samt genomgående kurs i händarbeten såsom konstväfnad, linnesömnad, knyppling och läderplastik m. m. Undervisningen meddelas af därtill kompetenta lärarinnor. Skolan har det härligaste läge i närheten af Insjöns järnvägs- o. ångbåtsstation samt 8 km. från Dalarnes turistcentrum, Leksand. Priset är kr. 60 pr månad, helinackordering inberäknad. Endast friska elever antagas. Prospekt erhålles mot porto.

Franska Skolan,
9 Döbelnsgatan 9,
 (Allm. Tel. 78 11).
 H/ re elementarläroverk för flickor med småbarns-kola och lekskola. Anmälningar af nya elever och inträdespröfningar kunna ske dagligen i skolans hus kl. 12-1 och 3-4 e. m. till d. 27 maj. Samtidigt inbjudas på det vänligaste målsmän och för flickskolor intresserade personer att, under ofvannämnda tider, bese skolans nya, tidsenliga lokaler.

Nya Hushållsskolan,
Västra Trädgårdsgatan 19, Stockholm,
 hvilken år 1881 grundades af Fröken Hedda Cronius, fortsätter sin verksamhet i samma anda och efter samma plan som under alla föregående år. Skolan afser att meddela **bildade** flickor undervisning och öfning i enklare och finare matlagning, bakning, syltning och inläggning af grönsaker, fästyknung samt öfriga inom ett hushåll förekommande göromål, för att sålunda sätta dem i stånd att på ett praktiskt sätt **förestå** egna eller andras hem. Äfven meddelas en kortare kurs i Födoämneslära och Hälsovårdslära.
 Skolan har varit besökt af två tusen sjuhundra tjugutvå (2,722) elever. Hvarje kurs omfattar 4 eller 4 1/2 månader. Elever mottagas äfven på kortare tid.
 Ny kurs börjar den 1 nästkommande augu-ti. Prospekt och vidare upplysningar meddelas af

Fröken Berta Erlandsson,
19 Västra Trädgårdsgatan, Stockholm.

Ingeniör-Akademi WISMAR a. d. Ostsee
 för Maskin- o. Elektro-Ingenjörer, Byggnadsingenjörer, Arkitekter.
 Förutvarande fackskoleelever emottagas.

EUCALYPT
 återger grått och blekt hår sin ursprungliga färg i hvilken nyance som helst. **Garanteradt oskadligt.** Attest härå är utfärdad af Herr Dr: Carl Setterberg, Kemiska Kontrollbyrån, Stockholm.
 Pris pr flaska å 125 gr. 3 kr.
 Fås i alla välsorterade Parfym- o. Materialaffärer. På platser där Eucalypt ännu icke finnes till salu hänvände man sig till **Company Sydneys Agentur, Bruksgatan, Malmö.**

MAGGI'S
Buljong-Tärningar
äro bäst!
 1 Tärning gifver 1/4 liter finfin buljong.
Namnet MAGGI garanterar alltid en utmärkt kvalitet.
maggi-Bolagets Nederlag, Stockholm, Norra Bantorget 22. A. T. 18629. R. T. 3091.

Lars Monténs
 Neutrala Kärltvål till ylletvätt och Oleintvål till linnettvätt användes lämpligast sålunda:
 1 1/2 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 å 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid ylletvätt böra såväl lösningen som sköljvattnet hafva 36 å 38 grader.
 Finnes hos de flesta spicerhandlare samt i min butik
Nr 29 S:t Paulsgatan.
Silfvermedalj i Köpenhamn 1888. Guldmedalj i Stockholm 1897.

Aktiebolaget Östlind & Almquist, Piano- & Orgelfabriker, Arvika.
 Kungl. Hovleverantör.
FLYGLAR - PIANON - ORGLAR
 Högsta världsutställningspriser.
Stockholm: Drottninggatan 23. **Göteborg:** Kungsgatan 15. **Malmö:** Baltzarsgatan 42. Filialförest. i Stockholm: **Dir. Carl Bohlin.**
 Av talrika intyg från framstående konstnärer må anföras senast erhållna:
 Av Aktiebolaget Östlind & Almquist har jag för mitt konstnärshem å Wik, Wexjö, inköpt ett pianino med vilket jag är mycket belåten. Instrumentet ifråga äger en stor och klangskön ton, lätt och behagligt anslag samt är såväl till sitt yttre som inre ett vackert prov på svensk industri, varför jag på det varmaste vill rekommendera firmans produkter.
Christina Nilsson, C:sse de Casa Miranda.

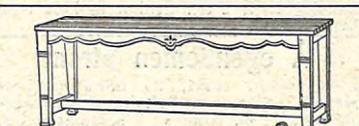
Kläd Eder med de moderna och allmänt omtyckta
Leksands-Hättorna!
 Af hellinne, i gul, violett, ljusblå eller ljusbrun färg med hvita uppslag kr. 1.80. Af helylle, gul, grön eller röd med hvita uppslag kr. 2.55. Af helylle, gul eller hvit med bärd å uppslaget kr. 2.80. Af helylle, gul med hvitt uppslag för flickor om 10-13 år k. 1.70. Af hellinne för flickor om 12-15 år kr. 1.50. Allt fraktfritt från
Strålin & Persson, Korsnäs.

Källvik. Hälso-brunn. Badanstalt. Hafsbad.
 Beläget i det natursköna **Tjust**, 2 mil norr om Västervik. Mycket billiga lefnadsomkostnader. **Läkare:** Docenten vid Uppsala Universitet **Dr. H. Lundborg.** Prospekt genom kamreraren. (Postadress: Loftahammar). Bekväma ångbåtsförbindelser med Stockholm och Västervik.

FÖRBIGÅ EJ DEN SVENSKA INDUSTRIEN!
 Vid inköp af kulörta lättare **BLUS- och SKJORTTYGER** begär
Tuppens Zephyr.
 Absolut ljus- och tvättäkta.
 Fullt jämförlig med bästa utländska och dessutom billigare.

OBS! Att hvarje stycke är på hvarannan meter försedt med garantietikett: **OBS!**
TUPPENS ZEPHYR. Absolut ljus- och tvättäkta. OBS!

JAVOL
Javol det bästa för hårets vard
Javolisera Ederi hår
Javol förhindrar mjällbildning, underlättar friseringen, skonar och styrker håret och användes därför af flera hundra tusen familjer. Miljoner flaskor Javol säljas årligen. Javol fås öfverallt - med eller utan fett - i flaskor å Kr. 5,50, 3,00, 2,00.
JAVOL - Shampooingpulver
 :: 15 öre pr paket. ::
Hufvudsoderlag: M. Zadig, Malmö

Vår **Trädgårds- och Veranda-bänk** 135 cm. lång, hvitmålad, solid, lätt, pryddig o. bekväm, sändes så långt förrådet räcker till Kr. 8.25 st. fraktfritt. Beställ en på prof o. Ni blir säkert belåten. **Rönneådalens Slöjndindustri, Stockamöllan. Tel. 5.**

J. G. SWARTZ'
 HÖGSTA HVETEMJÖLSTYP
 (GROFMALEN) (FINMALEN)
"SNÖFLINGAN" "SVANEN"
J.G.S. NORRKÖPING **J.G.S. NORRKÖPING**

En besparing af mer än halftva utgiften för tvål.
 Finaste öfverfettade 50-öres tvålar kosta 1 krona pr kartong om 5 tvålar vid köp direkt å Kölnelagret, 24 Smålandsg., Stockholm. Prospekt franko.

För Engelska sjukan,
 som bryter ut vid alla åldrar intill 40 år fås säker hjälp med utvärtes medel af undertecknad som har 35 års praktik i Eng. sjukans behandling.
 De mest framträdande symptomerna äro blodfattigdom, slappa armar och ben, gnatigt lynne, ingen sömn, ingen aptit, somliga åta mycket men magra ändå, kroppen blir upplöst i slem som stockar sig i lederna och medför kyla, klåda och utslag. Blir ej slemmet utrensadt brytes kroppen sönder. Ingen behöfver resa hit. Beskrif symptomerna. Sneda lemmar kunna bli återställda. Bref besvaras blott mot dubbelt porto.
OBS! Tusentals intyg finnas.
Hanna Bengtsson, Malmö. Regementsgatan 82.

Det bästa hvetemjålet
MALMÖ BEST PATENT
Malmö Södra Malsqvarn

TIDAHOLMS FANTASIMÖBLER
 Rikhaltiga variationer. Begär pris.
Tidaholms Bruk, Tidaholm.
 Kungl. Hovleverantör.
 Försäljningsmagasin: Beridarebangatan 27, STOCKHOLM.

Med detta nummer följer Iduns Romanbilaga.
 ark 4.